

גמ"ר 12049/07/19 - מדינת ישראל ע"י נגד יעקב שוויקי ע"י

בית המשפט לתעבורה תל אביב

גמ"ר 12049-07-19 מדינת ישראל נ' שוויקי

בפני כבוד השופטת מגי כהן

בעניין: מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד

המאשימה

נגד

יעקב שוויקי ע"י ב"כ עוה"ד

הנאשם

הכרעת דין

נגד הנאשם יעקב שוויקי (להלן: "**הנאשם**") הוגש כתב אישום מתוקן, לפיו, ביום 9.5.19 סמוך לשעה 15:00, נהג בכביש 443 מכיוון מערב למזרח (להלן: "**הכביש**"), באוטובוס ציבורי מזערי מסוג "מרצדס" מ.ר. 3112276 (להלן: "**רכב הנאשם**" או "**האוטובוס**"), כאשר ברכב היו 13 נוסעים.

בכתב האישום המתוקן צוין כי בלילה שבין 8.5.19 ל-9.5.19 ישן הנאשם כחמש שעות בלבד.

עוד צוין כי תנאי הדרך היו כדלקמן:

- א. אור יום, מזג אוויר נאה, ראות תקינה.
 - ב. דרך בין עירונית, דו מסלולית, שטח הפרדה בנוי בין המסלולים, שני נתיבי נסיעה בכיוונו של הנאשם, שול ימין, גדר בטיחות W מימין בתחילתה מוצב תמרור 112, מימין לכביש שטח מיוער.
 - ג. כביש אספלט יבש, סלול ותקין.
 - ד. שדה ראייה לפניו בכיוון נסיעת האוטובוס 330 מטרים. במרחק של 200 מטרים ניתן להבחין בכניסה ליער "יד נקטפים" ובעמוד מתח גבוה הנמצא בכניסה ליער.
- בעודו בנסיעה במהירות של כ-90 קמ"ש נרדם הנאשם וראשו נשמט מטה. בזמן זה סטה הנאשם עם הרכב לצד ימין לכיוון הכניסה ליער, פגע בעוצמה רבה עם חזית הרכב בתמרור, ועלה עם גחון הרכב על מעקה הבטיחות (להלן: "**הפגיעה**").

כתוצאה מהפגיעה איבד הנאשם את השליטה על האוטובוס וחלקו האחורי נזרק לימין והוטח בעוצמה רבה בעמוד. כתוצאה מכך דופן ימין אחורית וגג האוטובוס נעקרו ממקומם והאוטובוס המשיך בנסיעה אל תוך היער מרחק עשרות מטרים עד שנעצר מעצמו (להלן: "התאונה").

כתוצאה מהתאונה הנוסעים רפי, דימיטרי, אביתר ואבי נפגעו קשה ומותם נקבע במקום. כמו כן למאיר נגרמו כאבים בצוואר ובשכם, לחנניה נגרמו כאבים בחזה ושבר בצלע שמאל, לדאוד נגרמו חבלות בכפות ידיו, חתך בפניו וכאבים בצוואר ולדמיטרי נגרמו כאבים בגב וברגל ימין.

במעשיו האמורים לעיל, גרם הנאשם בנהיגתו הרשלנית למותם של ארבעה בני אדם, ולפציעתם של ארבעה בני אדם נוספים גרם לחבלות של ממש כאמור.

אלו פרטי הרשלנות המיוחסים לנאשם לחלופין ו/או במצטבר:

- א. הנאשם כנהג ברכב ציבורי והתחיל את יום עבודתו בנהיגה ללא מנוחה מספקת.
- ב. הנאשם לא ווידא בתחילת הנסיעה שכל יושבי האוטובוס חגורים בחגורת בטיחות.
- ג. הנאשם נרדם בעודו נוהג ברכב ציבורי כאשר ברכב 13 נוסעים, במהירות של 90 קמ"ש.
- ד. הנאשם לא הבחין בתמרור, במעקה הבטיחות ובעמוד אליהם התקרב ולא הגיב למתרחש בכביש, סטה עם הרכב לשול ימין ולא בלם או האט או הסיט את ההגה שמאלה על מנת להימנע מפגיעה בתמרור.
- ה. הנאשם לא נהג כפי שנהג מן היישוב בנסיבות העניין היה נוהג.

הוראות החיקוק לפיהן מואשם הנאשם:

1. **גרימת מוות בנהיגה רשלנית** - עבירה לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה") (4 עבירות).
2. **נהיגה רשלנית אשר גרמה לתאונת דרכים בה נחבל אדם** - עבירה לפי סעיף 38 (3) ו- 62 (2) לפקודה.

הכפירה

הנאשם כופר : בסעיף 1 בכתב האישום ובסעיף 3 ביחס לגדר הבטיחות מצד ימין. טען כי הגדר מוצבת באופן אשר היה בו כדי לתרום להתרחשות התאונה. גדר בטיחות החלה מגובה אפס ומאז המעקה שונה והיום יש במקום גדר וסופג אנרגיה.

עוד כופר הנאשם בשדה הראיה (סעיף 3 ה), בהרדמות (סעיף 4), ובסעיף 5, וטוען כי ההמשך המתואר בכתב האישום התרחש, אך לא מהמשתנים המתוארים בכתב האישום. אשר לסעיף 9 ב טוען הנאשם כי אינו רלוונטי.

הנאשם טוען כי מהחומר שנאסף עולה כי דרכו של אוטובוס נחסמה על ידי רכב אלמוני שהתפרץ מתוך היער, תוך אי ציות לתמרור עצור, וחסם את דרכו. הרכב האלמוני האמור לא אותר.

הנאשם טען טענת זוטא שההודיה שנמסרה על ידו אינה קבילה ונפגעו זכויותיו מכוח עילת הפסלות הפסיקתית על פי פס"ד יששכרוב ופתוחיו.

הנאשם מודה : מודה בנהיגה, במקום, בסעיף 2 בכתב האישום, בסעיף 6, בסעיף 7, כי המנוחים נפטרו כתוצאה מהתאונה, אין טענה לקשר סיבתי, בסעיף 8 ובסעיף 9 .

פרשת התביעה

מטעם התביעה העידו העדים הבאים לפי הסדר:

עת/1 תמיר קלבו- בוחן תנועה באמצעותו הוגשו דו"ח בוחן ת/1, סקיצה ת/2, דו"ח פעולה ת/3 ותרשים ת/4 .

עת/13 חנניה צרפתי -עד ראיה שנסע אוטובוס בעת התאונה והעיד על הרדמות הנאשם במהלך הנסיעה ועל התרחשות התאונה.

עת/5 אביעד אפל - שוטר בתחנת מודיעין, היה בלש במדים באותו יום, באמצעותו הוגשו: דוח פעולה ת/49, דוח מעצר ת/50 ומזכר ת/51.

עת/3 רס"מ איתי לנדסמן - בוחן תאונות דרכים ביחידת הבוחנים שפלה, באמצעותו הוגשו ת/52, ת/53 הקשור גם לת/19 .

עת/4 רס"ב אליעזר אסייג - בוחן במרחב שפלה. חקר את הנאשם תחת אזהרה ת/46.

עת/31 אברהם שושני -באמצעותו הוגשו ת/48 ות/58. דובר ערבית כשפת אם שנייה, תרגם את הקלטת השיחה מהטלפון הנייד של הנאשם מיום התאונה משעה 14:52 בין הנהג לבין אדם אחר .

עת/33 השוטר בדר בדר - אמר כי דובר השפה הערבית, תרגם את החקירה מערבית לעברית ולהיפך, ת/47.

עת/28 יעקב יעקב - בוחן, ערך יחד עם הבוחן ניסוי שדה ראיה. באמצעותו הוגש מזכר ת/59 ודיסק ת/59 א'.

עת/32 חמדאן שקור - רכז סיוור, באמצעותו הוגש ת/46. תרגם את החקירה מערבית לעברית ולהיפך.

עת/9 שחר מגירא - עד ראיה, היה באזור התאונה עם המשפחה.

עת/30 מיכל קוגן - עבדה בחברה ETYPE, באמצעותה הוגש ת/60. תרגמה מערבית לעברית שיחות הקשורות לתיק.

עת/15 דימיטרי פרוסקוריקוב - עד ראיה, נסע באוטובוס.

עת/25 אייל בוסיי- חוקר מיומן מחשב, באמצעותו הוגש דו"ח פעולה של פריקת טלפון ת/61 ודיסק ת/62 .

עת/10 עודד מנגירא- עד ראייה. היה עם המשפחה ביער בן שמן.

עת/14 דאוד קאלק- עד ראייה שנסע באוטובוס, באמצעותו הוגשו מסמכים רפואיים, ת/44 .

הוגשו בהסכמה המסמכים הבאים:

ת/54 דוח פעולה של השוטר מעוז ציון, **ת/55** דוח פעולה של השוטר אורי גרודינצקי, **ת/55 א'** דיסק מצלמת גוף של שני השוטרים הנ"ל, **ת/56** עדות של יונתן חוברה (מקור ושכתוב), **ת/57** חוות דעת מומחה של מכון לחקר הרכב, **ת/57 א'** דיסק של החוות דעת.

פרשת ההגנה

הנאשם בחר להעיד ומסר את גרסתו בבית משפט על התרחשות התאונה.

העיד כי לאחר התאונה הקשה איבד את חייו, מטופל אצל פסיכולוג, קיבל תרופות להרגעה, ומביטוח לאומי יש לו 100% נכות נפשית.

מר קוסטיקה, עד מומחה (להלן: "**המומחה**"), ערך חוות דעת נ/5.

בדק את כל חומר הראיות שנמסר לו, הכולל, תיק החקירה, דו"ח בוחן, דו"ח צפייה, סרטון האירוע, סרטון ניסוי שדה ראייה, פעולות חקירות שערך הבוחן ועוד.

לטענת המומחה הממצאים, העדויות והצפייה בסרטון לפיהם הבוחן הגיע לטענתו למסקנה כי הנאשם נרדם, אינם מאפשרים לקבוע כי הסטייה נגרמה בשל הירדמות. לעומת זאת מכלול הראיות בתיק מעיד כי מדובר בסטייה מכוונת של הנאשם על מנת שלא להתנגש ברכב המתפרץ מיער הנקטפים שלא ציית לתמרור עצור.

מסקנת המומחה הינה כי התאונה היתה בלתי נמנעת. כמו כן טוען לכשלים ראיתיים.

דין והכרעה

לאחר ששמעתי את עדי התביעה ועדות הנאשם, שקלתי את טענותיהם, התרשמתי מהופעתם בפניי, עיינתי במסמכים ובחנתי את הראיות שהוגשו, שוכנעתי כי התביעה הוכיחה מעל לכל ספק סביר כי הנאשם עבר את העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, ואנמק:

אין מחלוקת בנהיגה, בזמן, במקום, בהתרחשות התאונה ובתוצאותיה. בכך שהנאשם סטה מנתיבו במהלך הנסיעה, עלה על מעקה הפרדה והתנגש בעמוד חשמל הניצב במקום. כתוצאה מכך נהרגו ארבעה מנוסעי הרכב ונפגעו בדרגות פציעה שונות ארבעה נוסעים נוספים.

הנאשם כפר בכך שסטייתו מנתיב הנסיעה נגרמה כתוצאה מהירדמותו במהלך נהיגתו, שהיה לו שדה ראייה כמתואר בכתב האישום ושלא ווידא כי נוסעי הרכב חגורים בחגורות בטיחות. בנוסף, טען לפגם הנדסאי בבניית הצומת, שעה שלא הוצב סופג אנרגיה, ולמחדלי חקירה.

טענתו המרכזית של הנאשם הינה כי בהתרחשות התאונה היה מעורב רכב נוסף בצבע לבן (להלן: "רכב נוסף" או "רכב לבן"). לטענת הנאשם, הרכב הנוסף יצא מתוך יער הנקטפים במהירות איטית ביותר ותוך הפרה בוטה של הוראת תמרור 302 - "עצור ותן זכות קדימה", המוצב בכיוון נסיעתו, מבלי לתת זכות קדימה לרכב הנאשם שהיה בקרבה מסוכנת אליו, ובכך חסם את נתיב נסיעתו של הנאשם.

בנוסף, ב"כ הנאשם טען לחיפוש לא חוקי בטלפון הנייד של הנאשם ולאי קבילות אימרות הנאשם וההודעות שנתן הנאשם תחת אזהרה.

ראשית אתייחס לטענות ב"כ הנאשם לחיפוש לא חוקי בטלפון הנייד של הנאשם, לאי קבילות אימרתו של הנאשם לעת/5 (ת/49 ות/50), ואי קבילות הודעות הנאשם תחת אזהרה (ת/46, ת/47 ות/49).

חיפוש לא חוקי בטלפון הנייד:

ב"כ הנאשם טען כי החדירה לטלפון של הנאשם בוצעה בניגוד לחוק, ועל כן מהווה האזנת סתר אסורה על פי החוק.

אין חולק כי הטלפון הנייד של הנאשם נלקח ע"י המשטרה.

המאשימה צירפה את ת/22- בקשה להוצאת צו חיפוש בחומר מחשב לפי סע' 23א לפקודת סדר הדין הפלילי, והחלטת השופטת זהר דיבון סגל על צו חיפוש.

מעיון בבקשה להוצאת צו חיפוש בחומר מחשב, עולה כי הבוחן תמיר קבלו הגיש את הבקשה למתן צו חיפוש לטלפון מסמונג בצבע שחור השייך לנהג יעקוב שוויקי ת.ז. 302465992 טלפון- 052-5491995.

בתאריך 14.5.19 בית משפט התיר למשטרה לערוך חיפוש ולתפוס את הטלפון. בצו נרשם:

"אני מתיר למשטרת ישראל לערוך חיפוש ... ולתפוס את החפצים הבאים:

טלפון מסמונג בצבע שחור שייך לנהג יעקוב שוויקי ת.ז. 302465992, טלפון 052-5491995 נהג מעורב בתאונת דרכים קטלנית בה נהרגו 4 נוסעים ונפצעו נוסעים שונים בדרגות שונות. יש צורך בחדירה לטלפון נייד לבדיקה האם היה שימוש בטלפון בזמן התאונה".

עת/25 אייל בוסי, חוקר מיומן מחשב, קיבל את הטלפון הנייד של הנאשם בתאריך 15.5.19 שעה 14:13 משלוחת הבוחנים. העד ערך דו"ח פעולה של פריקת טלפון ת/61 ודיסק ת/62.

העד סיפר כי העתיק את הנתונים של טלפון הנאשם לתוכנה מיוחדת לפריקת טלפונים בשם "סלברייט" בהתאם לבקשה של בוחנים שפלה, ועיין בצו כדי לבדוק מה מותר לו לפיו, וכן שהוא קשור למכשיר שקיבל (עמ' 137 ש' 16-17). העד

אמר כי העביר את הפריקה כמו שהיא לבוחן המטפל בתיק שידוע בדיוק מה הוא מחפש ומה הוא רוצה למצוא, כלשונו. העד ציין כי הוא עצמו לא נכנס לפרטיים האלה (עמ' 138 ש' 1-2)

עוד ציין העד כי להבנתו הצו לא הגביל את הפריקה של הטלפון:

"...מה שקראתי מהצו לבקשת, המשפט שמתחיל עם המילה "יש צורך", מדובר בבקשה של הבוחן ולא בהחלטת בית משפט, כי בהחלטת בית המשפט הצו לא מוגבל להבנתי" (עמ' 138 ש' 5-6).

העד הסביר: **"...אני מתייחס להחלטה של בית המשפט לעניין הצו, היא זו שמחליטה מה אני יכול לעשות בטלפון" (עמ' 138 ש' 8-9)**

העד שב וציין כי הוא לא התייחס לתוכן הקבצים ו"העברתי כמו שזה" (עמ' 137 ש' 14-15).

המאשימה טוענת כי הצו לא מוגבל, וכי מדובר בהקלטת שיחות טלפון באמצעות אפליקציה מותקנת במכשיר הטלפון שם שומעים את הנאשם בלבד, כך שאין מדובר בהאזנת סתר.

ב"כ הנאשם טוען כי צו בית משפט ניתן לצורך שימוש הטלפון בעת הנהיגה בלבד.

מעיון בצו עולה כי החדירה לטלפון לא מוגבלת. כמו כן העיד עת/5 כי פריקת החומר נעשתה באמצעות תוכנה מיוחדת לפריקת טלפונים בשם "סלברייט" כמו שהיא והעביר לחוקר לחיפוש החומר הרלוונטי.

לא מצאתי כי צו החיפוש הגביל את החוקר/ בוחן בחיפוש בכל החומר שהוציא עת/5, ואף הנני מוצאת הגיון בכך, הגם שלטענת ב"כ הנאשם החיפוש היה לצורך שימוש בטלפון בעת הנהיגה. כך למשל יתכן מצב שלאחר קרות התאונה הנאשם שלח הודעה כתובה או קולית ובה הוא מודה/ מספר שעשה שימוש בטלפון בעת התאונה או שלאחר התרחשות התאונה, ומחק מהטלפון הודעות ששלח בעת התרחשות התאונה.

יחד עם זאת, אין להתעלם מהוראות צו החיפוש, ממנו עולה באופן ברור כי השימוש של פריקת הטלפון הוא לצורך בדיקה האם נעשה שימוש בטלפון בעת התאונה, כלומר, השימוש בחומר מוגבל לשימוש הטלפון בעת התאונה, ולא אחרת.

ניתן למצוא חיזוק לכך בעדות הבוחן: **"כאשר אני מבקש אישור לצו חדירה לחומר מחשב, בהגדרה האם היה שימוש בטלפון בזמן התאונה הכוונה לכל אפליקציה או שיחת טלפון או הודעות אס אם אסים לזמן התאונה"....**

המשיך והבהיר העד: **"...אני רוצה להוסיף עוד משהו בעניין הזה, מכיוון שבחקירות ובפלטי הקלטת השיחות מהאפליקציה שהתקבלו, היה צורך להביא בעצם את ההקלטה של הלילה שלפני קרות התאונה מכיוון שברגע שמדובר בחשד להרדמות ובתור נהג אוטובוס מקצועי, היה צורך וחשוב לדעת את שעות השינה של נהג האוטובוס" (עמ' 49 ש' 8-13).**

אולם לא לשם כך נועד הצו.

במקרה זה נעשה שימוש בחומר אשר לכאורה מעיד על כך שהנאשם לא נח מספיק ו/או נרדם בעת התאונה ללא כל קשר לשימוש בטלפון בעת הנהיגה.

על כן לא מצאתי לקבל כל הראיות שהושגו באמצעות צו חדירה וחיפוש של בית משפט שלא שייכות לשימוש בטלפון בעת הנהיגה.

במאמר מוסגר אציין כי גם אם הייתי מקבלת את אותן הקלטות של הלילה לפני קרות התאונה והשיחות של הנאשם עם אחיו, לא היה די כדי לקבוע כי הנאשם נרדם בעת התאונה. מדובר בהקלטות בהם נשמעים צלילים ודברי הנאשם בלבד, ולא שומעים את האדם איתו הנאשם משוחח, כך שאין ללמוד את הקשרן של המילים שנאמרו על ידי הנאשם, מבלי לדעת מה נאמר על ידי מי מהצדדים.

הודעות הנאשם

בזירת התאונה:

המאשימה מבקשת לקבל את תגובת הנאשם כפי שנרשמה על ידי עת/5 אביעד אפל, בדו"ח פעולה ת/49 ובדו"ח מעצר ת/50.

לחיזוק בקשתה מפנה המאשימה לתיעוד מצלמת גוף של השוטר אורי גרודינסקי ת/55, שם מספר עת/5 את אשר מסר לו הנאשם.

ההגנה מתנגדת וטוענת כי מדובר במסמכים שאינם קבילים הן מכוח היעדר עמידה בתנאי ה"חופשי ומרצון" והן מכוח כלל הפסילה הפסיקתית כי הנאשם לא הוזהר בדבר זכות השתיקה והזכות להיוועץ בעורך דין.

בהחלטתי בעמ' 82 ש' 15-16 לפרוטוקול, התקבלו וסומנו המסמכים כדי לברר את טענת ההגנה.

עת/5 העיד כי קיבל הנחיות ממפקד תחנת מודיעין אלעד קליין לעצור את הנהג שהועבר אליו ממעוז חן ציון, שמר עליו כ-20 דקות ברכב לאחר שאזק אותו, אך לפני כן הזהיר אותו שהוא שוטר וכל מה שיגיד יכול לשמש כנגדו (עמ' 86 ש' 16-18).

העד הוסיף ואמר כי שאל את הנאשם מה הוביל לנסיבות התאונה תוך שציין בפניו כי אינו חייב להשיב על נסיבות קרות התאונה, אך לא ציין זאת בדוח הפעולה. (עמ' 86 ש' 16-18).

בת/49 כתב העד כי שאל את הנאשם מה קרה, והנאשם השיב: "כנראה נרדם והתעורר רק אחרי המכה של הרכב" ו"שהוא בצום הרמדאן", ובתגובת העצור בסע' 5 לת/50 נרשם "כנראה נרדמתי".

שני המסמכים נערכו ביום התאונה, ת/49 בשעה 15:46 ו-ת/50 בשעה 16:00.

מעיון בת/49 עולה כי אימרות הנאשם, לפיהן, "כנראה נרדם והתעורר רק אחרי המכה של הרכב" ו"שהוא בצום הרמדאן" נרשמו לאחר ש-ע/5 רשם שהזהיר את הנאשם שהוא שוטר וכל מה שיגיד יכול לשמש נגדו. כך גם אישר העד בחקירתו (עמ' 86 ש' 16-18). כמו כן אישר העד בחקירתו שהוא היה לבוש מדים ושומר לנאשם כי הוא לא חייב להשיב (עמ' 86 ש' 10-15).

לא נשמט מעיוני כי השוטר מסר בחקירתו: "אני לא זוכר. יכול להיות שאמרתי לו את זה במלל ולא ציינתי את זה בדו"ח הפעולה" (עמ' 86 ש' 19-21), אולם, מעיון בת/49 עולה כי השוטר רשם שהזהיר את הנאשם בטרם מסר הנאשם את אמרתו בת/49, ו-14 דקות לפני שהנאשם נתן את תגובתו בדו"ח מעצר ת/50.

בע"פ 1094/07 "יצחק דדון נ' מדינת ישראל" נקבע על ידי כבוד השופט רובינשטיין:

"אין גם מקום להיעתר לטענה בדבר הפרת זכותו החוקתית של המערער להיוועץ בעורך דין טרם חקירתו, כעילה לפסילת ההודאה. אכן, זכותו של עצור להיות מיוצג על ידי עורך דין ולהיוועץ בו הוכרה כזכות יסוד בשיטתנו, ואף זכתה לעיגון סטטוטורי מפורש בהוראת סעיף 34(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות-אכיפה מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן חוק המעצרים). מקובל כי זכות הייצוג והיוועצות בעורך דין מסייעת לשמירה על זכויותיו של הנחקר, ומונעת ניצול לרעה של פערי הכוחות בין הנחקר לחוקריו. מזכות זו נגזרת זכותו של העצור לקבל הודעה לעניין זה מגורמי החקירה (ראו בג"צ 3412/91 סופיאן נ' מפקד כוחות צה"ל, פ"ד מז(2) 843 (1993), וגם עניין סמירק, 545) והיא מעוגנת כיום במפורש בהוראות סעיף 32 לחוק המעצרים והוראת סעיף 19 לחוק הסנגוריה הציבורית, תשנ"ו-1995. עם זאת, פגיעה בזכות ההיוועצות אינה מובילה בהכרח לפסילת קבילותה של ההודאה שנמסרה לחקירה, ויש לבחון בנסיבותיו של כל מקרה את השפעת הפגיעה בזכות זו על חופשיות רצונו של הנחקר ועל משקל הודאתו (עניין יששכרוב, פס' 26)."

זכותו של הנאשם להיוועץ בעורך דין טרם מתן תגובתו לשוטר בעת שנעצר, אכן נפגעה. עם זאת, הפרת זכות ההיוועצות אינה בהכרח פוסלת את הודאתו של הנאשם, שכן, על פי כללי הדוקטרינה הפסיקתית לפסילת ראיה, על בית המשפט לבדוק ולאזן בין האינטרס לשמור על זכויות הנאשם לבין גילוי האמת.

במקרה זה אין מדובר במצב שהשוטר כלל לא הודיע לנאשם על מעטפת זכויותיו גם אם באופן חלקי. השוטר בדק עם הנאשם האם הוא זקוק לטיפול רפואי, הציג עצמו כשוטר ואמר לנאשם שדבריו יכולים לשמש נגדו. הנאשם מסר לשוטר את תשובתו לאירוע בתוך שעה מעת התאונה הקשה וכן אמר שיודע על נפגעים והרוגים ובכך למעשה ידע הנאשם מה היקפה ומשמעותה של תגובתו.

מהמסמכים עולה כי תשובתו של הנאשם לשוטר ניתנה ללא שימוש בלחץ.

יתרה מכך הנאשם נשאל בחקירתו במשטרה מיום 13.5.19:

"ש: למה אמרת לשוטר אביעד אפל בשעה 15:46 שסיפרת לו מה קרה אמרת לו שכנראה נרדמת והתעוררת רק אחרי המכה של הרכב?"

השיב: "אני לא אמרתי כלום מה שאני זוכר שאחרי התאונה הייתה לי סחרחורת והלכתי לבית חולים וזה."
(ש'146-148).

בחקירתו מיום 30.6.19 נשאל שוב הנאשם :

ש: "... האם היה שוטר בזירה שדיבר איתך וסיפרת לו על האירוע?

ת:אני זוכר את עצמי בבית חולים, אני לא זוכר שדיברתי עם השוטר

"ש: בדו"ח המעצר תגובתך הייתה "כנראה שנרדמתי", מה יש לך להגיד על זה?

ת: לא זוכר, אני זוכר את עצמי רק בבית חולים, לא יכול להיות שנרדמתי.

ש: בדו"ח פעולה של בלש מתחנת מודיעין אביעד אפל, רשום שסיפרת לו מה קרה וטענת בפני השוטר כי כנראה נרדמת והתעררת רק אחרי המכה של הרכב, מה תדגובתך?

ת:לא זוכר שדיברי עם משהו .

ש: אני אומר לך וקובע כי עצם העובדה שאמרת לשוטר "כנראה שנרדמתי והתעררתי רק אחרי המכה של הרכב" המילים הללו מחזקות את הממצאים ואת הראיה כנגדך וזוהי בעצם אימרתך הראשונה לקרות התאונה , מה יש לך להגיד על זה?

ת:אני לא זוכר, לא זוכר שדיברתי עם השוטר. (ש' 216-227)

בחקירתו בפניי ניתנה לנאשם אפשרות להתייחס לת/49 ות/50 ולנסיבות מתן תשובתו לשוטר, אולם הנאשם בחר להתחמק מלענות (עמ' 199 ש' 18-32), ורק בסיום חקירתו נזכר ומסר "לא אמרתי לו כלום" (עמ' 199 ש' 33-34).

לאחר שבחנתי כלל הנתונים הנ"ל מצאתי לקבל את המסמכים ת/49 ות/50.

הודעות הנאשם במשטרה- טענת זוטא:

הנאשם נחקר במשטרה תחת אזהרה 3 פעמים:

- ביום התאונה, 9.5.19 בשעה 18:37 ת/46 (להלן: "חקירה ראשונה").

הנאשם נחקר תחת אזהרה ע"י רס"ב אליעזר סייג לאחר שהוסברו לו זכויותיו כולל היועצות עם עו"ד, כאשר השוטר חמדן שקור סייע בתרגום מהשפה הערבית לעברית ולהפך. בפתח החקירה הודע לנאשם במה הוא חשוד וכי הוא רשאי להיוועץ בעורך דין, והנאשם חתם על טופס הודעה על זכויות חשוד טרם חקירה הכתוב גם בשפה הערבית.

- ביום 13.5.19 שעה 13:20/ת47 (להלן: "**חקירה שנייה**") לאחר כארבעה ימים מיום התאונה נחקר הנאשם ע"י הבוחן תמיר קבלו באמצעות מתורגמן מהשפה הערבית לאחר שתחילה הוגש לו טופס הודעת זכויות חשוד תחת אזהרה והנאשם חתם עליו, והשיב שנשאל האם הוא מעוניין להיוועץ עם עו"ד (עמ' 22 ש'32-23). הבוחן העיד כי ניתנו לנאשם כל זכויותיו לפני החקירה על אף שהוא מבין את השפה העברית, והסביר כיצד בוצע התירגום (ע' 23 ש' 1-12):

"אני שואל את השאלה בשפה העברית. אני אציין כי הנהג מבין את השפה העברית אבל בכל אופן החקירה בוצעה בשפה הערבית" (ע' 23 ש' 6-7) .

- ביום 30.6.19 שעה 9:53/ת48 (להלן: "**חקירה השלישית**"), הנאשם נחקר ע"י הבוחן תמיר קבלו. גם כאן הוסברו לנאשם זכויותיו כולל הזכות להיוועצות עם עורך דין. הנאשם לא היה מעוניין להיוועץ עם עורך דין בטרם החקירה, ומסר כי כבר שוחח עם עורך דין בשם אורי. החקירה בוצעה בשיתוף המתרגם אברהם ששוני מחברה "איי טייפ".

שלוש החקירות תורגמו לנאשם מהשפה העברית לשפה הערבית, ותיעוד החקירות בוצע בשפה העברית בלבד. לא בוצע תיעוד חזותי (עמ' 67 ש' 9).

ב"כ הנאשם מבקש לפסול את החקירות כיוון שלא תועדו בשפה של הנאשם או באמצעי קולי או חזותי, בניגוד לסעיף 8 (1) ו (2) לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים) התשס"ב 2002. לדבריו, בחקירה הראשונה הנאשם נחשד בין היתר בעבירה של הריגה, אשר לגביה חלה חובה לתעד את החקירה באמצעי חזותי לפי סעיף 7(1) לחוק הנ"ל .

משכך, לטענת ב"כ הנאשם, ההודעות לא מייצגות את אימרות הנאשם, אלא, לכל היותר את הבנתו של המתורגמן. לדבריו, הדברים נכונים בייחוד כאשר הנאשם חווה טלטלה קשה, פיזית ונפשית, במהלך התאונה, אשר הקשתה לסמוך על דברי הנאשם וזיכרונו, כפי שהעיד המומחה מטעם ההגנה.

עוד ציין ב"כ הנאשם את התנהלות החוקר במהלך החקירה, ובעיקר בחקירה האחרונה, כאשר ניסה לשכנע את הנאשם שהתקשה לצפות בסרטון, לאשר את התזה לפיה כלל לא היה רכב בקרבתו במהלך הנסיעה.

בע"פ 5954/06 יבגני סרנצ'וקוב נ' מדינת ישראל " נקבע:

"...תיעוד מלא ומדויק הוא שמאפשר לבית המשפט להתרשם מנסיבות מסירתן של הודאות, ומפרקטיקות החקירה הנוהגות. התיעוד הוא בבחינת חרך הצצה של הערכאות אל הנעשה בחדרי החקירות... (השוו: רע"פ 4142/04 מילשטיין נ' התובע הצבאי הראשי..."

בע"פ 9334/08 בית משפט עליון התייחס באריכות לחשיבות תיעוד, וקבע:

"סעיף 8 לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשס"ב-2002, קובע כי אם תועדה בתחנת המשטרה חקירת

החשוד בכתב, יהיה התייעוד בשפה בה התנהלה החקירה, ואם לא ניתן לתעד את החקירה בשפה בה היא התנהלה, יש לתעדה בתייעוד חזותי או תיעוד קולי. בענייננו לא מולאה דרישה זו. במקרה הרגיל, אפשר ופגם זה היה מחליש מאוד את משקלה של ההודאה, ואף ייתכן כי היה יורד לשורש קבילותה. ואולם, בנסיבות מסוימות ניתן לבחון את משקל האמרה לגוף העניין, כדי לבחון האם רישומה חוטא לאמת (ראו: ע"פ 2285/05 מדינת ישראל נ' חמד, פסקה 4 לפסק דינו של השופט א' א' לוי (לא פורסם, 5.12.2005); ע"פ 3687/07 טוכלי נ' מדינת ישראל, פסקה 12 לפסק דינו של השופט ס' ג'ובראן (לא פורסם, 20.2.2008); השוו: ע"פ 2180/02 קאסם נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 642 (2002)). במקרה זה אין לומר כי רישום האמרה בשפה העברית פוגע במשקלה באופן ממשי. חוקר המשטרה שגבה את העדות דובר ערבית על בוריה, והוא העיד כי תרגם באופן סימולטני את דבריו של המערער במלואם. וכן, כי לאחר רישומם תרגם אותם למערער, אשר חתם על הדברים... כך, אין בפגם ברישום כדי להפחית באופן ממשי ממשקל האמרה...נוכח האמור, יש לדחות את טענות המערער בכל הנוגע לקבילות הודאתו ומשקלה".

בע"פ 8208/07"אלימלך נ' מדינת ישראל"נפסק :

"הפרתה של חובת התייעוד אינה מובילה מניה וביה לפסילת ההודאה" וכי יש להביאה בחשבון "כשיקול במניין השיקולים הרלוונטיים" בשלב בו נבחנת "נפקות השימוש באמצעי הפסול על ההודאה" (ראו ע"פ 9808/06 סנקר נ' מדינת ישראל, פסקה 24)".

ע/ת4 הסביר את נסיבות גביית הודעתו הראשונה של הנאשם. העד אמר כי הגיע לזירת התאונה, ולאחר זמן קצר לקח את הנאשם לבית החולים ללקיחת דגימה לבדיקת שכרות. לאחר מכן לקח את הנאשם לבוחנים בשפלה ברחובות וחקר אותו לאחר שקיבל את זכות היועוצות, והודיע על כך לסנ"צ. ציין כי על אף שהנאשם מבין עברית, בעת חקירתו תחת אזהרה נכח שוטר אשר דובר את השפה הערבית (עמ' 89 ש' 14-16).

"אני שאלתי בעברית. השוטר שמע את זה ותרגם לו לערבית, וענה בחזרה. היו חלק שהוא הבין בעברית אז הוא ענה גם." (עמ' 89 ש' 18-20)

"אני שואל בעיבורת. יש את השוטר שמבין ערבית אז הוא עונה. באו לא נשכח שזה נהג שעובד בהסעות ומבין, הוא גם ממזרח ירושלים." (עמ' 90 ש' 30-32).

לשאלה מדוע לא תיעד באופן חזותי את החקירה ענה העד:

"זה מה שנעשה בהתחלה. לא נשכח שזה היה ביום עצמאות והייתה תאונה עם 4 הרוגים מספר לא קטן של נפגעים. אז לאחר הדברים הבסיסיים שזה לקיחת דגימה, פתיחת תיק והחקירה של החשוד. יכול להיות שבהמשך הבוחן שטיפל בתיק חקר אותו בוידאו וכל הדברים האלה אבל את הדברים הבסיסיים ניתנה לו זכות היועוצות והגיע סנגור ציבורי"(עמ' 91 ש' 8-11).

"תראה יש מציאות בשטח. הנהג דובר ערבית. אני לא שולט בספה ערבית. הנהג מבין חלק עברית חלקית."

עשיתי מה שאפשר באותו זמן, המקסימום להביא שוטר שהוא דובר ערבית ולעזור לי בתירגום. יותר מזה אני לא יכול לעשות. " (עמ' 91 ש' 21-23).

"זה מה שנעזרתי בשוטר מתנ"א. אני לא מבין ערבית ומיציתי כמה שאפשר באותו מועד את הזכויות שלו גם סניגוריה וגם שוטר שדובר ערבית. זה מה שהיה באותו זמן. אגב אני רוצה להעיד שאני מקפיד מאוד בשאלות. כל שאילה שאני שואל אני מקפיד עליה." (עמ' 91 ש' 27-29).

העד אמר כי יום למחרת היה עם הנאשם בבית משפט השלום בפתח תקווה להארכת מעצר. הוסיף כי הנאשם לא נבדק על ידי צוות רפואי מאחר שלא ציין בפניו כי נפגע בתאונה (עמ' 90 ש' 14-27).

ע/ת32 העיד כי דובר שפה ערבית כשפת אם ותרגם לנאשם את חקירתו הראשונה, אם כי לא תיעד את דברי הנאשם בשפה הערבית.

ע/ת33 העיד כי דובר ערבית ותרגם לנאשם את חקירתו השניה אולם לא תיעד את החקירה.

בחקירתו בפני מסר הנאשם :

"ש. איך הרגשת במהלך החקירות שלך?

ת. הם כל הזמן שאלו אותי שאלות אבל לא ידעתי מה קרה לי ואיך קרה לי הכול" (ע' 150 ש' 27-28).

הנאשם העיד כי מסר אמת במשטרה חתם על טופס הודעה על זכויותיו אשר כתוב גם בשפה הערבית וציין **"חתמתי על המילים שלי"** (עמ' 151 ש' 19-33).

הנאשם אישר כי בחקירות היה מתורגמן וההתנהלות הייתה רגילה:

"הוא תרגם לי כל מה שאני אמרתי והוא תרגם גם כל מה שהחוקר שאל אותי" (עמ' 152 ש' 18, עמ' 152 ש' 15-16 ועמ' 154 ש' 23-24).

הנאשם אישר כי מבין קצת עברית **"אני רק מילים שחוזרים על עצמם, אותם מילים שחוזרות"** (עמ' 154 ש' 25-28 ועמ' 155 ש' 1).

הנאשם אישר בפניו כי שוחח עם הנוסעים בעברית והם הבינו אחד את השני **"אני אמרתי למדריך שאולי אני לא אוכל לחזור לקחת אתכם ותתקשר לעמאד, זה כל מה שמאמרתי?"** (עמ' 172 ש' 1-3 וש' 20-28), כך בעניין החגורת בטיחות **"אני אמרתי להם לפני שנסעתי שישימו "**, **"כשעולים על האוטובוס אני אומר להם - כולם נמצאים? מושהו חסר? שימו חגורה ויאללה"** (עמ' 176 ש' 25-32).

מדובר בחקירות אשר התקיימו בתאריכים שונים. החקירה השנייה בוצעה למעלה מ-20 יום מעת התאונה והחקירה השלישית למעלה מחודש ו-20 יום מיום התאונה.

בחנתי את טענת ב"כ הנאשם על התנהלות החוקר אשר שכנע את הנאשם לצפות בסרטון התאונה, ולא מצאתי כל פסול בהתנהלות החוקר. ההפך הוא הנכון. החוקר נתן לנאשם אפשרות להתייחס לסרטון, זאת בניגוד לטענות הנאשם וההגנה לפיהן הנאשם לא נשאל בנושא (עמ' 253 ש' 2-3).

בנוסף, התרשמתי כי הנאשם מבין עברית. הנאשם השיב לשאלות בשפה העברית (עמ' 185 ש' 30-31). הבין את אשר נשאל בחקירות, ומסר פרטיים שבידיעתו האישי. כך למשל מאשר את הדברים שמסר בחקירתו (בת/47 ש' 15-22 ועמ' 169 ש' 4-6). הנאשם אינו מכחיש את הדברים שמסר בחקירה, אלא טען בפניי כי לא זוכר (עמ' 170 ש' 6-14). הנאשם השיב כי על כל מה שנשאל בחקירתו ביום 10.5.21 אמר אמת "כל מה ששאלתם אותי אמרתי אמת" (ע' 183 ש' 11).

מכל הנימוקים הנ"ל מצאתי לקבל את הודעות הנאשם תחת אזהרה ת/46, ת47 ות/48, בכפוף לקביעתי ביחס לשימוש בחומר שהושג בעקבות צו חדירה וחיפוש של בית משפט שלא קשורות לשימוש בטלפון בעת הנהיגה.

הרדמות הנאשם/ אי מנוחה מספקת:

המאשימה טוענת בס' עיף 9 א- וג לכתב האישום, כי הנאשם התחיל את יום עבודתו בנהיגה ללא מנוחה מספקת ונרדם בעודו נוהג ברכב ציבורי.

על פי הממצאים והעדויות שנשמעו, הבוחן הגיע למסקנה כי הנאשם סטה עם הרכב כיוון שנרדם.

התביעה הגישה ראיות על כך שהנאשם היה עייף, בצום ונרדם במהלך הנהיגה.

נוכח קביעתי בעניין חיפוש בטלפון הסלולרי של הנאשם אינני מקבלת את הראיות שהופקו מהטלפון לפיהן הנאשם לא נח מספיק ונרדם בעת הנהיגה.

עתה אבחן את יתר הראיות בעניין זה שהוגשו ע"י המאשימה.

הבוחן התייחס לעדותו של עת/13 טען כי ראה את עיניו של הנאשם נעצמות לפני קרות התאונה, גם העד המדריך יורם, סיפר לו כי ראה את הנהג ישן, צעק לו אך לא קיבל תגובה (ע' 27 ש' 13-14).

כמו כן בוצע ניסוי (ת/21) יחד עם הבוחן איתי לנדסמן וניתן להבחין בעין ימין כשהיא עצומה וגם שהסנטר שמוט מטה (ע' 18 ש' 16-30).

על כן קבע הבוחן כי על פי הממצאים, חומר הראיות והעדויות, עולה כי הנאשם נרדם טרם נסיעתו וכתוצאה מכך

התרחשה התאונה.

עת/13, חנניה צרפתי העיד כי בדרך הלוקהמדריך יורם דיבר עם הנהג ושאל אותו האם הוא חוזר לקחת אותם מאותו מקום. לדבריו, הנאשם השיב שהוא צם ולא יכול לבוא לקחת אותם וכי דיבר עם עימד שישלח מישהו אחר (עמ' 71 ש' 10-12). אולם אותו נהג חזר (עמ' 71 ש' 18), עוד העיד כי **"קנינו בייגלה בדרך רצינו לתת לו אבל הוא אמר שהוא צם"** (עמ' 71 ש'16).

העד סיפר כי בזמן התאונה ישב מקדימה, מאחורי הנהג בצד ימין של הכיסא, בספסל הקיצוני עם חצי גוף בחוץ על מנת לראות את הדרך. מימינו ישב דאוד, דימה ישב על ידו משמאל ויורם בכיסא מקדימה.

"...ישבתו מקדימה. אני לא נוהג לישון בנסיעה. אני בד"כ אוהב לראות את הדרך. זה הרגל. אני ישבתי בקדימה. התחלנו לנסוע" (עמ' 71 ש' 21-22).

העד הסביר איך הוא ישב:

"עם חצי גוף בחוץ, היה לי תיק בין הרגליים. אבל כאילו נשען החוצה, רואה את הדרך. אף אחד לא דיבר בדרך. היה מאוד שקט. הייתה נסיעה שקטה. כמעט ולא דיברו. נסיעה די שקטה. זהו. אני הסתכלתי על הדרך, ראיתי אל כל העליות, עברנו את מודיעין." (עמ' 71 ש' 24-26).

העד תיאר את שאירע לפני קרות התאונה, כך העיד, הייתה סטייה של האוטובוס שנזרק ימינה קצת והתיישר, כאשר הסתכל על הנהג ראה את ראשו נשמט והתיישר אחרי כמה שניות, לאחר מספר שניות החלה רגלו של הנהג לרעוד. הנהג החל לתת אגרופים ברגלו לפני התאונה (עמ' 71 ש'31 ועמ' 72 ש' 3-4), כאשר הסיט את ראשו לכיוון הנהג ראה את סנטרו נשמט במעט והעין סגורה, יורם התחיל לצרוח, מה אתה עושה, מה אתה עושה (עמ' 71 ש' 32-33 ועמ' 72 ש' 11).

"אני רואה את הראש שלו נשמט כזה והוא התיישר אחרי כמה שניות" (עמ' 71, ש' 29-30).

עוד תיאר העד: **"כן העין שלו הייתה סגורה, הוא ישן"** (עמ' 72, ש'2) **"...העין שלו הייתה סגורה, הוא ישן"** (ע' 72 ש' 2, 13).

העד העיד כי היה לנאשם משקפיים והבחין בעיניו דרך המשקפיים:

"עין ימין", "ממש ראיתי את הפנים שלו, הוא נרדם" (עמ' 72 ש'17-14).

המשך העיד ותאר כי ממקום ישיבתו באוטובוס ראה את שתי עיניו של הנהג (עמ' 77 ש' 10-12). אישר כי הנהג ישב עם הגב אליו קצת שמאלה (עמ' 78 ש' 28-29) והדגים שישב אחרי הנהג באלכסון לצד ימין.

העד אישר כי הוא כתב את נ/3 שם תיאר מקום ישיבתו, של הנהג ושל יורם ודאוד וכך כתב:

**"אני ישבתו בזוית על קצה המושב על מנת לראות את הדרך היה לי תחיק בין הרגליים אני לעולם לא יושן
בנסיעה ראיתי את העין הימנית של הנהג סגורה בוודאות והראש שמוט כלפי מטה".**

לא מצאתי לקבל עדותו של עת/13. מעדותו והתרשמותי לא שוכנעתי כי העד יכול היה להבחין שהנהג נרדם. ממקום
ישיבתו של העד, מאחורי הנהג כאשר הנהג עם הגב אליו, ספק בליבי שהיה יכול לראות שהנהג נרדם.

עוד אוסיף כי הנהג הרכיב משקפיים שלא הובאו בפניי על מנת להתרשם האם העד יכול היה להבחין דרכם ולראות את
עין ימין של הנהג. יתרה מכך, בנ/3 ציין העד כי ראה את עין ימין של הנהג, וכך גם טען בחקירתו, אולם בהמשך הוסיף
"**יש לך טעות חמורה מאוד . אני ראיתי שתי העיניים**"(עמ' 77 ש' 12).

מדובר בפרט משמעותי וחדש שהוסיף העד בחקירתו בפניי, ללא כל הסבר כיצד יכול היה לראות את שתי עיניו של הנהג
ממקום מושבו כאשר הוא מרכיב משקפיים וראשו שמוט כלפי מטה, וללא כל אינדיקציה שהנהג הזיז את ראשו לאחור
לכיוון העד. הוספת פרטים על ידי העד מערערת את אמינותו ועל כן לא מצאתי לקבל עדותו בעניין זה.

עדותו כי ראשו של הנהג שמוט מטה לא מעידה בהכרח על כך שנרדם. הזזת ראש יכולה להעיד על פעולה אחרת של
הנהג ואפילו כזו הקשורה לנהיגה עצמה, כמו למשל, שהסתכל על גיר ההילוכים. במיוחד נכון הדבר כאשר העד מעיד
על פעולה קצרה ביותר "**אני רואה את הראש שלו נשמט כזה והוא התיישר אחרי כמה שניות**" (עמ' 71, ש'
29-30).

באשר לת/21, ניסוי שערך הבוחן בהשתתפות רס"מ איתי לנדסמן על פי עדות עת/13, לא בוצעה ממקום ישיבתו של
עת/13, כאשר בהמשך הבוחן מסר כי כנראה טעה והתכוון לחנניה (ע' 35 ש' 13).

בנוסף הבוחן לא ידע האם הניסוי נערך עם אותו סוג אוטובוס ועם אותם מושבים. הניסוי נערך עם משקפים של השוטר
מחברת רודי ולא עם משקפי הנאשם (ע' 38 ש' 28-23), לא ניתן לדעת את צורתם ודרגת הכהות של המשקפיים, הנהג
לאהוזמן לניסוי כדי להראות כיצד הוא ישב ואת תנוחת גופו "**...לא ראיתי צורך לזמן את הנהג ולתפוס את משקפיי
הראייה שלו...משקפי שמש סגורות שאני אישית משתמש בהם**" (ע' 39 ש' 7-6).

כמו כן לאור הבהרת הבוחן לא מצאתי כי יש לת/21 כל משקל ראיתי:

**" בסך הכל חשיבות להגיע ולצלם את התמונה הזאת, היא לבוא לבדוק, ולהמחיש לבית המשפט האם ניתן
לראות והאם על פי עדותו של חנניה שטען כי ראה את ראשו של הנהג נשמט כלפי מטה ועיניו
נעצמות..."**(עמ' 51 ש' 25-23).

בנוסף הבוחן בהגנותו מסר כי "**אני לא יכול לשים את הנקודה איפה הרגע שהוא נרדם, היכן הכל היה בצורה
מדויקת. מי שיכול לענות על השאלות אלה זה רק הנהג**" (עמ' 61 ש' 32-31).

עת/15 העיד כי כאשר הגיעו לים, הנהג נשאל על ידי יורם המדריך באיזה שעה מסיימים ומתי לבוא "**...ואמר ליורם
שהוא עייף ולא ישן, רמדאן ולא יודע אם בא לקחת אותנו . אמר שיש לכם מספר של המנהל עבודה עימאד**

שאנו נדבר איתו (ע' 119 ש' 18-20). בסוף הגיע אותו נהג שלקח אותם בבוקר (עמ' 119 ש' 22).

"לא, רק שהגענו אמר שהיה עייף. היה גם נראה עייף" (עמ' 120 ש' 36).

העד הוסיף כי ישב מאחורי הנהג בצד שמאל ליד חנניה (עמ' 119 ש' 24-28), הייתה נסיעה רגילה, היה עם אוזניות ושמע מוסיקה, תוך כדי נהיגה ראה שהנהג מזיז את הראש מצד ימין לצד שמאל וחשב שאולי זבוב מפריע לו, העד נרדם והתעורר כתוצאה מהמכה במעקה ההפרדה, המשקפיים שלו התנפצו (ע' 119 ש' 30-34).

העד לא הבחין כי הנאשם נרדם, רק כי הזיז את ראשו, אולם גם מזה לא התרשם העד כי הנאשם נרדם אלא שמשהו הפריע לו.

ע/ת11 יורם ביטון שנסע באוטובוס לא הסתכל על הנהג אלא לכביש כך שלא יכול להעיד על כך שהנהג נרדם.

באשר ל ת/49 ות/50 שערך עת/5 השוטר אביעד אפל, לא מצאתי כי יש בתשובות הנאשם משקל ראייתי להוכיח מעל כל ספק סביר כי הנאשם הודה שנרדם או לא נח מספיק או לא אכל מספיק. צודק ב"כ הנאשם כי אין מדובר באמירה החלטתית של הנאשם, שכן הנאשם לא אמר באופן מוחלט שהוא עצמו צם או נרדם אלא סייג ואמר ש"**כנראה**" נרדם.

הנאשם העיד כילאחר שהוריד את הנוסעים הלך למסעדה ביפו לאכול ארוחת בוקר (עמ' 149 ש' 20-22) והגיש מסמך פירוט פעולות בכרטיס אשראי על הוצאה בסך 46.00 במסעדה חג' כחיל מיום 09/05 (נ/4).

בחקירתו הנגדית הכחיש שנרדם ושלא אכל :

"אני אומר לך שלא נרדמתי" (ע' 180 ש' 1-3).

"איך בצום אם אחרכך הלכתי לאכול לאחר שהורדתי אותם" (עמ' 169 ש' 32).

"אני לא יודע אם אמרתי אבל אני לא בצום אני אוכל, שותה, רגיל" (עמ' 170 ש' 32).

"הלכתי לאכול ארוחת בוקר, שתיתי וחזרתי לירושלים", "אכלתי שוורמה ושתיה קולה" (עמ' 172 ש' 30-32).

"אם את חושבת כי האירוע הזה קרה בגלל שישנתי זה לא נכון. אני בטוח בדבר הזה" (עמ' 189 ש' 27).

"שיגידו מה שרוצים אני יודע שלא נרדמתי אין סיבה שארדם" (עמ' 199 ש' 21).

"אני לא נרדמתי, אני בטוח בעצמי" (204 ש' 9).

"אני מכיר את עצמי, אין מצב שאנ ארדם, שיגיד מה שהוא רוצה להגיד" (עמ' 190 ש' 23).

"כי אני בטוח בעצמי אני בחיים לא נרדם" (עמ' 200 ש' 8).

המומחהשולל הרדמותהנאשם וטוען : **"אני טוען שהעובדה שהרכב סיים את כל העקומה והגיע עד לצומת שוללת את האפשרות שהעלה הבוחן"** (ע' 239 ש' 15-19), ואף עררניסויכדי לסתור ת/21 ולהראות כי עת/13 לא יכול היה לראות כי הנאשם נרדם .

בניגוד לעדותו הנחרצת של הנאשם שלא נרדם, הסביר המומחה בעדותו כי הנאשם האמין שהוא נרדם כי שמע אנשים מסביבו דיברו על אפשרות כזו (ע' 211 ש' 22-24 ועמ' 213 ש' 8-11), ושאדם נרדם לא יודע שהוא נרדם ומה שמעיר אותו בתאונה אינו יכול לשחזר, הוא לא מודע למצב של ערנות, אולי יכול להעריך בדיעבד אם מדברים שהוא נרדם (ע' 211 ש' 25-27).

כאמור לעיל שללתי את עדותו של עת/13 והניסוי שערך הבוחן, בחנתי את הראיות שהגישה התביעה ולא שוכנעתי מעל כל ספק סביר כי הנאשם נרדם במהלך נהיגתו.

יתרה מכך הנאשם הביא הוכחה על כך שאכל, העיד באופן מוחלט כי לא צם ולא נרדם במהלך הנסיעה והתאונה. על כן לא ניתן לקבוע מעל כל ספק סביר כי הנאשם נרדם במהלך הנסיעה וכך אני קובעת.

שדה הראיה

הבוחן ציין בת/1 ובחקירתו כי מדובר בכביש 443, בין עירוני, דו מסלולי, שני נתיבי נסיעה, שול, מעקה בטון, כביש אספלט תקין ויבש (ע' 15 ש' 18-19). שדה הראייה לכיוון נסיעתו של הנאשם 330 מטר מדוד, וממרחק 200 מטר מדוד ניתן להבחין בעמוד מתח גבוה (ע' 15 ש' 25-26).

ביום התאונה ערך הבוחן ניסוי שדה ראייה מהנתיב השמאלי. הבוחן קבע כי ביום התאונה היה לרשות הנאשם שדה ראייה פתוח טופוגרפי לכיוון העיקול, מרחק של 330 מטר, ואל עמוד החשמל, מרחק של 200 מטר.

בחקירתו חזר הבוחן על קביעתו והסביר:

"ניסוי שדה ראייה ביצענו בזירת התאונה" (עמ' 56 ש' 12).

"אין הגבלה לשדה הראיה" (ע' 15 ש' 4).

"מדדתי את המרחק, בעצם שדה ראייה של הנהג 200 מטר לכיוון נסיעתו ועד בעצם לתחילת הממצאים ועמוד החשמל" (עמ' 45 ש' 31-32).

"ה-200 מטר נמדדו מכניסה ליער אחורה לכיוון נסיעת הרכב" (עמ' 57 ש' 6).

"אני הלכתי מדדתי עם עם גלגלת" (עמ' 57 ש' 19).

הבוחן העיד כי-200 מ' ניתן לראות את היער והתייחס למצב שהיה רכבבכניסה ליער הנקטפים:

"(מעין בדו"ח בוחן ת/1) כפי שמצוין בדו"ח בוחן סעיף:שדה ראה - המרחק המדוד הוא 200 מ' לפני מקום התאונה ששם בעצם מ-200 מ' ניתן לראות את הכניסה ליער הנקטפים ואפילו את עמוד מתח גבוה. במידה לשאילתך, אם היה רכב שעומד שם, היה הנהג יכול לצפות בו ממרחק של 200 מ'" (עמ' 54 ש' 15-18).

"כפי שעניתי מוקדם וחשבתי על זה. שדה ראייה 200 מ' לכיוון כניסה ליער הנקטפים. במידה והיה שם רכב. אז הוא היה רואה את הרכב או את הכניסה או את עמוד החשמל שנמצא במרחק של 13 מטר" (עמ' 54 ש' 25-27, עמ' 44 ש' 21).

"נהג הרכב שהוא נהג מקצועי צריך לפתוח את שדה הראייה לפניו, להתייחס לכל הרכבים שנוסעים ולכל נתוני התשתית שנמצאים בכיוון נסיעתו" (עמ' 54 ש' 29-30).

כמו כן הסביר ונימק מדוע ניסוי שדה ראייה לא נעשה בנתיב הימני בו נסע הנאשם:

"במידה והיינו עושים ניסוי מהנתיב הימני, שדה הראיה לעבר היער ועמוד החשמל היו נפתחים יותר ולכן שדה הראייה יכול להיות רחוק יותר"

"מדובר בעקומה שמאלה. אם נהג הרכב היה נוסע בנתיב הימני. שדה הראייה היה נפתח יותר לצד הימני של הדרך בכיוון נסיעתו והיה יכול להחין הכניסה ליער אפילו ממרחק גדול יותר" (עמ' 56 ש' 17-25).

ע/ת 28 שהשתתף בניסוי ובאמצעותו הוגש מזכר ת/59 ודיסק ת/59 א', הסביר כי בהתחלה לא היה להם מידע על נתיב נסיעת הרכב והם עשו את הניסוי בנתיב השמאלי תוך מתן הנמקה לכך:

" ראשית, אנחנו לא היה לנו בהתחלה באיזה נתיב נסע הרכב. הנתיב השמאלי זה הנתיב הכי קיצוני לעקומה שמאלה בהתחשב שיש מעקה בטיחות בטון מצד שמאל שזה שדה הראיה עם כל הבעיות והמכשולים שיש, אם היינו מבצעים בנתיב ימני יכול להיות מצב שהיינו רואים את מקום התאונה עוד לפני נתיב שמאלי לטובת הנאשם" (עמ' 102 ש' 25-28).

"בעקומה שמאלה שדה הראיה קטן יותר מאשר בנתיב הימין. בנתיב השמאלי אתה מקטין רדיוס, הקטנת רדיוס שדה הראייה קטן ואילו בנתיב הימני הרדיוס גדל, שדה הראייה גדל" (ע' 105 ש' 8-10).

עוד הסביר העד כי ההבדל בין שדה הראייה לנוסע בנתיב ימין או שמאל אינו משמעותי:

"כן אבל אל תיקח את זה בצורה דרסטית. יש הבדל, זה יכול להיות 10 זה יכול להיות 100 זה לא משמעותי לא קריטי" (עמ' 103 ש' 3-4).

ביחס לטרטון הניסוי העד הסביר גם ההבדל בין סרטון לעין (עמ' 103 ש' 23-24 ו29).

המומחה לא ערך ניסוי שדה ראיה אל האוטובוס כי לטענתו זה לא רלוונטי. המומחה טוען כי שדה הראייה הרלוונטי הוא של הרכב הלבן שיצא מיער הנקטפים לכיוון נסיעת תמרור העצור (עמ' 248 ש' 19-24). אולם, בהמשך ציין כי יש משמעות לשדה הראייה של האוטובוס לראות את הרכב הלבן, אבל הסביר שזה לא העיקר (עמ' 248 ש' 25-27).

ביחס לשדה הראייה שקבע הבוחן מסר המומחה בחקירתו:

"ש:אני אומר לך שהוא והוא הגיע לשדה ראייה של 150 מ', 150 מ' ו160 מ' זה פחות או יותר אותו דבר?"

ת: נכון. אבל אני רוצה לתקן, שדה הראייה שאני התייחסתי אליו זה לרכב שיוצא מהצומת ומסתכל שמאלה לכלי רכב שמגיעים לכיוון הנאשם. שדה ראייה שטוען הבוחן שביצע זה שדה ראייה של הרכב שמתקרב לצומת התאונה ומתייחס לעמוד חשמל. אנחנו יודעים שמי שמעורב זה הרכב שיוצא מהצומת ולכן היה צריך לבדוק מה המרחק של שדה של הנאשם אל עבר הרכב שיוצא מהצומת, מהיער"

ש: אני אומרת לך שהבוחן העיד על עמוד חשמל, העמוד החשמל שעליו הוא מדד וביצע את המדידה זה העמוד החשמל שהיה על הצומת ולכן היה שדה ראייה של 150 מ'.

ת: אני לא מסכימה איתך. שדה הראייה אל העמוד או אל הרכב זה לא אותו אובייקט, זה לא אותו מרחק... שדה ראייה לא בודקים מעמוד אלא אל אובייקט שמעורב בתאונה, לכן גם האישור שצפה בסרטון הוא הבחין מהרכב שיצא מהיער ולמרות זאת לא עשה ניסוי שדה ראייה אל הרכב" (עמ' 248 ש' 6-17).

אינני מקבלת את טענת המומחה כי שדה הראייה מכיוון נסיעת הנאשם אינו רלוונטי. עסקינן באחריות הנאשם לגרימת התאונה ובשאלה האם הוא היה יכול למנוע התאונה.

יתרה מכך, מחקירתו של המומחה עולה כי הנאשם ראה את הרכב הלבן ולכן סטה ימינה במרחק קצר (עמ' 249 ש' 1-3) כאשר בהמשך מאשר שדה ראייה 160 מ' במידה והנאשם הבחין ברכב:

"במידה שהוא הבחין ברכב ממרחק 160 מ'", ובהמשך הבהיר: "הנאשם יכול להבחין ממרחק של 160 מ' זה יכול שהוא נוסע את המרחק של 6.4 שניות". עם זאת טען המומחה כי לא היתה לנאשם סיבה לחשוש שאותו רכב בשלב מאוחר מאוד יצא לפתע לכביש (עמ' 249 ש' 18-23).

"כי לא רלוונטי, כי רכב שעומד ביציאה מהיער כשבכיוון נסיעתו תמרור עצור ולא מראה סימן כי הוא רוצה להכנס לכביש אין סיבה להתייחס אליו ולנקוט באמצעים כלשהם" (עמ' 252 ש' 16-17).

לבסוף הסכים המומחה כי הזמן 6.4 היה מתארך אם הנאשם היה מאט מ90 קמ"ש (עמ' 249 ש' 24-30 ועמ' 250 ש' 25), דבר שלא נשלל על ידי הנאשם, כאשר בעדותו מסר כי נסע במהירות 80-90 קמ"ש (ע' 176 ש' 3-4), ולאחר מכן מסר כי נסע במהירות של 80 קמ"ש (עמ' 203 ש' 13).

אין למומחה להלין אלא על עצמו כי **"השיחזור מבוסס על נתונים מעורכים שהציג הבוחן"** (עמ' 251 ש' 7), הרי הוא לא טרח לערוך בעצמו ראייה שדה הראייה מכיוון נסיעת הנאשם אל יער הנקטפים/ עמוד החשמל.

על כן הנני מקבלת את קביעתו של הבוחן כי הנאשם יכול היה להבחין בעמוד החשמל בכניסה ליער במרחק של 200 מטר, בשים לב כי המרחק בין הכניסה ליער הנקטפים נמצאת 13 מטר לפני עמוד החשמל.

מצב הנאשם, הרכב והכביש - סופג אנרגיה:

הנאשם סיפר בחקירתו בפניי כי לאחר שהוריד את הנוסעים הלך למסעדה לאכול ארוחת בוקר. בחקירתו השניה במשטרה אמר כי לא צם (ש' 30-33) ולא נרדם.

לנאשם נערכה בדיקת שכרות וסמים ולא נמצא בה דבר (ע' 16 ש' 18-19).

הבוחן קבע כי מצב הכביש והרכב אינו הגורם לתאונה. הנאשם מסר בחקירתו הראשונה **"היה כביש יבש ראות טובה מזג אוויר נאה הכל בסדר"** (ש' 22) ואישר בפניי כי מזג האוויר היה טוב, כביש יבש והראות טובה (ע' 175 ש' 28-33).

הרכב נבדק בזירת התאונה מבחינת בלמים, היגוי וסרנים ונמצא תקין, גלגל ימני קדמי נמצא ללא אוויר עם פגיעה באופן הצמיג, נשלח לבדיקת מומחה ונמצא כי לא היה כשל מקדים עובר לתאונה (ע' 48 ש' 26-32 ועמ' 49 ש' 3-4 ות' 57).

בוצע ניסוי תקינות רכב במגרש רכבים תוך התקנת צמיג על אופן תקין ונימצא כי הרכב תקין הן מבחינת היגוי והן מבחינת בלמים.

הבוחן הדגיש כי המצב המכני של הרכב היה תקין **"תקין לחלוטין"** (עמ' 16, ש' 21-24), כמו גם מצב הכביש, **"הכביש היה תקין ויבש"** (עמ' 15, ש' 18-19), ולדבריו, הגורם לתאונה הוא התנהגות הנאשם, שלא הגיב לתנאי הדרך (עמ' 28, ש' 1-2). לו היה הנאשם בולם, סוטה או מגיב לתנאי הדרך, יכול היה למנוע את התאונה, אמר הבוחן (עמ' 48 ש' 30, עמ' 49 ש' 4).

הבוחן שלל כי מצב הרכב היווה גורם לתאונה. אלה נבדקו ונמצאו תקינים.

הבוחן ציין כי ביום 20.6.19 ערך בדיקה מקיפה של תקינות הרכב (עמ' 16 ש' 23-24).

"כפי שאמרתי מקודם, הועלתה טענה מצד נהג האוטובוס בזמן חקירת לכשל מכני, בסרטון שמוצג ניתן להבחין חד משמעית שהבלמים תקינים, הבלמים ננעלים, פעולת ההיגוי פועלת היטב" (ע' 17 ש' 7-10). **"הרכב נמצא תקין"** (ע' 18 ש' 12).

הנאשם מסר בחקירתו השנייה כי בלם אבל האוטובוס לא עצר, לא בלם לחץ חזק אבל האוטובוס המשיך בנסיעה (ש' 89-92) ולא השתמש בבלם יד (99-100)

בחקירתו בפניי העיד כי:

"...הרכב נהג רגיל", "עכשיו אמרתי שלא היה בעיה", "אני לא יודע אם הייתה בעיה או לא היה בעיה", "אני יודע שכשאני נהגתי הכל היה אותו דבר ולא היה בעיה שאני יכול...כאילו...אין משהו שונה, לא אמרתי שיש

בעיה (עמ' 155 ש' 2-13), " ...המצב היה רגיל, רגיל מבחינתי זה שיש רכבים שנוהגים רגיל בכביש" (עמ' 201 ש' 12).

ובהמשך אישר כי הבלמים היו תקינים אולם לא הספיק להשתמש בהם (203 ש' 14-17).

מעדויות הנוסעים עולה כי הייתה נסיעה רגילה, וכך גם הסיק הבוחן כי האוטובוס היה תקין, התייחס לת/11 ות/12 והדיסק נתיבי ישראל "הדיסק התקבל מחברה נתיבי ישראל- בעצם זה מסלול נסיעת האוטובוס לפני התאונה, מצלמות של מבוא מודיעין, מצפה מודיעין, מתקן אדם וצומת גמזו שבו ניתן לראות את נהג האוטובוס עובר בנתיבים, בולם לפני כלי הרכב בכיוון נסיעתו, דבר המחזק את העובדה כי האוטובוס תקין עובר לתאונה" (עמ' 28 ש' 4-7).

ההגנה טוענת כי מעקה הבטיחות במקום הוחלף ובמקומו הוצב סופג אנרגיה. אילו היה מוצב סופג אנרגיה קודם לתאונה היה הדבר מונע מהאוטובוס לרכוב על המעקה ומסייע לבלום את תנועת האוטובוס והיה מביא לתוצאות קלות יותר (סע' 38 נ/5) תוך הפנייה (נ/2) שערך רפ"ק מרק שיר מתנדב תנועה במחוז מרכז.

בעניין זה העיד הבוחן:

" אינני מהנדס. חוות הדעת פה והמסקנות-המלצות הדוח לשיפור הבטיחות ללא קשר לקרות התאונה . זאת אומרת, שהמהנדס ראה לנכון מכיוון שיצא לזירה, לציין עוד שיפורי בטיחות . אני לא ראיתי בזה נכון להתייחס בדוח הבוחן שלי להמלצות שיפור הבטיחות" (עמ' 65 ש' 12-14).

אומר מייד כי התרחשות התאונה לא נבעה ממעקה בטיחות אלא מסטייה שקדמה למפגש עם מעקה הבטיחות. ההגנה לא חולקת בעניין זה. ההגנה אינה טוענת כי סופג אנרגיה היה מונע את הסטייה או את התאונה, לכל היותר, לטענתה, היו תוצאות קלות יותר. גם מעיון בנ/2 לא מצאתי כי העדר סופג אנרגיה הוא הגורם לתאונה.

על כן הטענה נדחית.

לאחר שבחנתי את כל הראיות ובהעדר ראיה מקצועית סותרת, הנני קובעת כי יש לשלול כי מצב הרכב והכביש היו הגורם לתאונה.

סטייה מנתיב הנסיעה-כלל הדרך

סטייה מנתיב ככלל היא אסורה.

סעיף 40 (א) לתקנות התעבורה קובע:

"לא יסטה נוהג רכב מנתיב נסיעתו אם עלול הדבר לגרום להפרעה או לסיכון".

הנטל בהוכחת אשמתו של נאשם מעל לכל ספק סביר מוטל לעולם על התביעה. יחד עם זאת בפסיקה נקבע "כלל

הדרך, לפיו, חזקה שבעובדה כי רכב הנהוג כראוי אינו סוטה מנתיבו. חזקה זו מביאה להיפוך בנטל ההוכחה, דהיינו, מרגע שהוכיחה המאשימה כי הנאשם סטה מנתיבו, מוטל על הנאשם להוכיח כי סטייה זו אינה נובעת מנהיגה לא זהירה.

ברע"פ 1713/93 "בוקובזה נ' מדינת ישראל" נקבע:

"נהיגה כדין ובזהירות הראויה היא בצידו הימני של הכביש, ועצם המעבר המוכח לצד שמאל יוצר ראייה לכאורית בדבר נהיגה שלא בדרך הזהירה. החובה להוכיח את האשמה מעל לכל ספק סביר רובצת לעולם על התביעה, אך כאשר מוכחת נהיגה החוצה את הכביש מימין לשמאל, כפי שאירע כאן, נוצרת הוכחה לכאורה לנהיגה חסרת זהירות. בכך יוצאת התביעה חובת השלב הראשון של הבאת הראיות. מעתה עברה חובת ההוכחה לנאשם (החובה מס' 2 בדברי השופט אגרנט (כתוארו אז) בע"פ 28/49, זרקא נ. היועץ המשפטי, פד"י ד', 504, 523). . ."

רמת ההוכחה הנדרשת מן הנאשם כדי לערער חזקה זו, היא הקמת ספק סביר שמא אין להסיק מעצם סטיית הנאשם מנתיבו כי הוא נהג באופן בלתי זהיר וכי קיים הסבר סביר אפשרי אחר להתנהגותו (י. קדמי, על הראיות, חלק ד' עמ' 1563, ע"פ 9006/05 **ראובן ירון נ' מדינת ישראל** מיום 17.4.2005, ע"פ 71208/03 **ולודרסקי נ' מדינת ישראל** מיום 1.7.2004, ע"פ **70768/01 יצחק בן אהרון אלקיים נ' מדינת ישראל** - פרקליטות מחוז מרכז מיום 17.4.2002).

"מדינת ישראל נ' סלים זובידאת" נקבע: **13-11-43073** בת"פ (חיפה)

"בענייננו, מדובר ב"תאונה מדברת" שמשמעותה, לענייננו, כי נהג זהיר אינו סוטה "סתם כך" לימין הדרך; ואם קרה הדבר - הרי שהדבר מוליך למסקנה כי הסיבה לכך נעוצה בהתרשלותו (ור' בהקשר זה, בשינויים המחויבים, האמור בע"פ 2619/14 **שעשוע נ' מ"י**, [פורסם בנבו], 30.11.2014, פסקה 34)."

בע"פ 9006/05 "ראובן ירון נ' מדינת ישראל", נדונה שאלת הנטל הראייתי המוטל על הנאשם במקרה זה:

"על הכופר בהתרשלותו מוטל הנטל לעורר, ולו ברמה של ספק סביר, כי סטייתו מנתיב הדרך לא נבעה כתוצאה מרשלנות... שאלת המפתח הינה, אפוא, האם עלה בידי המערער לבקוע ספק, ולו ברמה של ספק סביר, במסקנה הנסיבתית, לפיה תאונת הדרכים שבה היה מעורב, נגרמה בשל התרשלותו.."

במקרה שלפנינו אין מחלוקת כי הנאשם סטה ימינה מנתיב נסיעתו .

מסקנות הבוחן

בסעיף 14 בת/1 ציין כי אוטובוס שהסיע 13 נוסעים, נסע בכביש 433 מכיוון מערב למזרח, כביש דו מסלולי, 2 נתיבים לנסיעה לכיוון מזרח, כניסה ליער "יד הנקטפים" בק"מ 10.6. בצד ימין בכיוון נסיעת האוטובוס קיימת כניסה למתחם היער, ומיד בסיום הכניסה מוצב תמרור על עמוד במקביל לתחילת מעקה בטחיות מסוג W כאשר מיד לאחר מכן במרחק קצר מאוד קיים עמוד חשמל ראשי בעל מתח גבוה. הנאשם נהג בנתיב הימני מבין שניים, ובהגיעו מתוך ישורת

לעיקול בצד שמאל לא הגיב לעיקול, בכך שהמשיך את נהיגתו בצורה ישירה לתוך השול מימין לדרך, תוך פגיעה ראשונית בעמוד תמרור 112 עם חזית הרכב, ומיד לאחר מכן עלה עם מרכז גחון הרכב על מעקה בטיחות W, ותוך כדי איבוד שליטה, חלקו האחורי של האוטובוס נזרק לימין ונחבט קשות ביותר בעמוד מתח גבוה עם דופן ימין. כתוצאה מהאימפקט והנזק ההרסני ביותר, הועפו מספר נוסעים מהרכב. שני נוסעים עפו מחוץ לאוטובוס ונהרגו במקום, ושניים נוספים אשר נהרגו נמצאו במרכז הרכב בין הכיסאות.

הבוחן קבע שדה ראייה (ראה שדה ראייה) ולאור הממצאים, כי אין מדובר בסטייה אקטיבית, אלא בסטייה פסיבית, היינו, אי תגובה מצד הנאשם לעיקול לצד שמאל.

"הכוונה שלי שמדובר בסטייה פסיבית. שזה אומר בעצם אי תגובה מצד הנהג לעיקול" (עמ' 60 ש' 25).

צפייה בסרטון וידאו של חזית הרכב של עד ראייה אשר נסע בנתיב הנגדי ממזרח למערב, כי האוטובוס מגיע לבדו בכיוון נסיעתו, לא מגיב לעיקול וסוטה בצורה ישירה לתוך עמוד תמרור, מעקה בטיחות W, ועמוד חשמל.

על סמך עדותם של עדי ראייה, הקלטות שיחות מכשיר הטלפון של הנהג, דו"ח פעולה של שוטר ומתן שקילה למכלול הראיות, העדויות, הממצאים, סרטון הוידאו, השיחות מוקלטות, קבע הבוחן כי נהג האוטובוס נרדם טרם סטייתו, כתוצאה מהירדמותו סטה ובכך גרם לתאונה.

כאמור לעיל הבוחן שלל את מצב הרכב והכביש כגורם לתאונה, וקבע כי הגורם לתאונה הוא התנהגות הנאשם. לטענת הבוחן, במידה שהנאשם היה בולם, סוטה או מגיב, יכול היה למנוע את התאונה (ע' 18 ש' 10-14).

למסקנה הנ"ל הגיע הבוחן:

"בשיקול מכלול הראיות בתיק החקירה, צפייה כמובן בסרטון הוידאו ובדיקת התקינות של האוטובוס, ובדיקת טלפון הנייד של הנהג לגבי שעות נסיעה ולגבי מה שהוא טען לאחר מכן לבעל הרכב שהוא בעצם אחיו שהוא נרדם. שיחת טלפון שבוצעה לאחר התאונה. בשיקול גם מה שטען גם כן בדו"ח המעצר שלו, על פי עדויות נוסעים שראו אותו ישן, על פי תקינות האוטובוס כי לא בוצעה שום תגובה מצד הנהג וכי הראש הבוס שהוא שמע זה הבוס של עמוד חשמל" (עמ' 27 ש' 25-31).

ביחס לסרטון וידאו (7/ת) מהרכב שהגיע מהכיוון הנגדי, התמקד הבוחן והסביר כי התאריך והשעה לא מכוונים במצלמה, ובסרטון רואים את הגעת האוטובוס, ירידה לשול, את הפגיעה בעמוד החשמל ואת האוטובוס מידרדר לכיוון העץ (ע' 19 ש' 1-5).

הבוחן ציין כי לא ניתן לקבוע באופן חד משמעי היכן נמצא האוטובוס ברגע שהרכב לבן הפונה לכביש 443 מכיוון יער הנקטפים נכנס לפריים, משום שמדובר בנתיב נגדי (ע' 19 ש' 12-13), אולם ציין:

"ניתן להבחין שמלפניו של נהג האוטובוס ישנו רכב לבן וישנו רכב בצע לבן גם כן שלקראת סיום פנייה לכביש 443 מכיוון יער נקטפים. כרע רואים אותו (מסמן אחר האצבע) יש שני רכבים לפניו. רכב שפונה ימינה והאוטובוס" (ע' 19 ש' 14-16).

"שני רכבים ורכב שפונה ימינה ליער הנקטפים. עצרתי את הסרטון בדקה 2:35 ניתן להבחין ברכב שיצא מיער

הנקטפים מיושר" (ע' 19 ש' 18-19).

הבוחן הוסיף כי ניתן להבחין מהסרטון כי אין רכב שמפריע לנהג האוטובוס והוא לא טען זאת בשלוש חקירותיו (ע' 19 ש' 24-25).

לאחר צפייה בסרטון ת/7 קובע הבוחן באופן חד משמעי שהאוטובוס הגיע בנסיעה ואין אף רכב בנתיב סמוך לו, נוסע בנסיעה רצופה וישרה, סוטה לשול, עולה על W עד שמתנגש בעמוד חשמל, וממשיך בהידרדרות עד לעצירתו (ע' 20 ש' 1-4).

מיקום תחילת הממצאים על פי הסקיצה הוא מיקום עקירת עמוד התמרור (עמ' 45 ש' 21).

ביחס לת/33 הסביר הבוחן בחקירתו כי ממיקום האוטובוס ביחס לרכב שיצא מיער הנקטפים ניתן לזהות מרחק רב, שלא ניתן לכמת מפני שמדובר בצילום מהנתיב הנגדי. לכן קבע הבוחן כי אין קשר סיבתי בין הרכב הלבן שיצא מיער הנקטפים לרכב הנאשם (ע' 20 ש' 15-18), וכי במידה והרכב הלבן היה מפריע, למרות שהנאשם לא ציין זאת בכל חקירותיו ואף נשאל האם היה רכב שהפריע לתנועה משמאלו, מאחוריו או מלפניו וטען שלא היה, הנאשם יכול היה לשנות את מהירותו או נתיבו ובכך למנוע את התאונה (ע' 20 ש' 20-26).

כמו כן הסביר מדוע לא ניתן לכמת את המרחק מהסרטון כפי שעולה מת/33 (עמ' 55 ש' 8-10 ועמ' 57 ש' 29-31) וגם לא ניתן לקבוע זווית סטייה של הנהג (עמ' 63 ש' 9-11).

הבוחן נחקר ביחס לתמרור עצור מכיוון נסיעה של כלי הרכב היוצאים מיער הנקטפים, ולטעמו הוא לא רלוונטי בזירת התאונה ביום עריכת הסקיצה ואמר כי מדובר בתאונה עצמית "אירוע שנפתח כתאונה עצמית" ואת הסרטון קיבל בשלב מאוחר יותר (ע' 43 ש' 20-23).

" **היה ונהג האוטובוס היה מגיע מיער הנקטפים הייתי מתייחס לתמרור כי הוא בכיוון נסיעתו**" (ע' 44 ש' 12-13).

"**כפי שעניתי מקודם, לא ייחסתי חשיבות בכלל לתמרור. זה לא רלוונטי לתאונה. גם היה שם בוטקה ולא ציינתי אותו כי הוא לא רלוונטי**" (עמ' 44 ש' 9-10).

הבוחן לא מצאסימני צמיג כתוצאה מהסטייה "לשאלתך אם יש סימני צמיג כתוצאה מסטייה- אין סימני צמיג כי הסטייה היא סטייה פסיבית, הכוונה שחוסר תגובה של הנהג" (עמ' 61 ש' 21-22).

כמו כן לא מצא סימני בלימה עובר לתאונה ואחריה (סע' 10 ת/1), דבר המעיד כי הנאשם כלל לא ניסה לבלום את הרכב ולהימנע מהתנגשות, אם ראה רכב אחר המפריע לו בנסיעה.

הבוחן שב והסביר מספר פעמים כי הנאשם לא טען שרכב הפריע לו וגם אם כך היה, הוא יכול היה לפעול אחרת ולמנוע את התאונה:

"... במקרה הספציפי הזה אני מצפה לחקירותיו של הנהג שטען שלא הייתה לו הפרעה כלל בעת נסיעתו אלא חזר וטען לרעש מוזר בכשל ששמע. היה ותעלה טענה להפרעה בתנועה, הרי שמדובר בעדות כבושה" (ע' 39 ש' 27-29).

"...תפנה אותי לחקירותיו של הנהג היכן טען לרכב שהפריע לו...בת/33 ההתייחסות הייתה לבקשת הפרקליטות ולא משהו שאני קבעתי. ובמידה ונהג הרכב היה בולם או מסית את ההגה היה יכול בעצם להגיב ולמנוע את התאונה, לבלום אפילו במקום. וכרגע הטענה שאתה מעלה פה היא עדות כבושה. לא עלתה כל טענה כלל להפרעה בתנועה...ולרכב לבן שיצא מהיער" (ע' 40 ש' 20-32).

"...היה ובאמת היה טוען הנהג לאיזה רכב שהפריע לו, הגיונית היה מסית את ההגה לצד שמאל ולא ימינה לכיוון "הסכנה" כפי שטענת פה" (ע' 41 ש' 1-2).

"ובמידה ונהג הרכב היה בולם או מסית את ההגה היה יכול בעצם להגיב ולמנוע את התאונה, לבלום אפילו במקום... ואם נתייחס כרגע לטענה שאתה מעלה פה, שהרכב בצבע לבן שיצא מיער הנקטפים פנה ימינה, היה ובאמת היה טוען הנהג לאיזה רכב שהפריע לו, הגיונית היה מסית את ההגה לצד שמאל ולא ימינה לכיוון הסכנה כפי שטענת פה" (עמ' 40 ש' 29-32 ועמ' 41 ש' 1-2).

"במידה והיה מעורב רכב נוסף או רכב שבאמת היה יוצא ומפתיע את הנהג האוטובוס ממרחק קצר מאוד ולא ממרחק הרב שלא ניתן לכמת על פי הסרטון, היה נהג האוטובוס הגיונית ולא מדבר על היגוי ובלימה, הגיונית, היה בורח מהסכנה לצד השמאלי ולא נכנס לתוך הסכנה...ושוב אני מצייין, בכל החקירות של החשוד הוא לא טען על שום רכב שהוא נשאל על כך" (ע' 43 ש' 31-33 יעמ' 44 ש' 1-3).

"לשאלה של נהג הרכב שמופתע בעת עקומה, בעת כל דבר אחר שמגיע בהפתעה לרכב שנמצא מולו ומנסה להתחמק, במקרה הזה אם נהג הרכב היה בולם ומסית את הרכב, עושה כל תגובה בשביל לעצור את האוטובוס ואפילו היה נכנס ברכב חזית מאחור, לא היינו מגיעים לתוצאה הטרגית ש-4 נוסעים נהרגו ו-12 נוסעים נפצעו" (עמ' 50 ש' 13-16).

" במידה ונהג הרכב היה בולם או מסית את רכבו, היה יכול למנוע את התאונה" (עמ' 64 ש' 16).

המומחה מטעם ההגנה

ההגנה מפנה לתיעוד התאונה ממצלמת הדרך (ת/7), בה נראה רכב נוסף שיצא מיער הנקטפים כשהוא מפר את הוראת תמרור 302 מבלי לתת לרכב הנאשם זכות קדימה, חסם את נתיב נסיעתו, נסע במהירות איטית ביותר וגרם לנאשם לסטות ימינה אל תוך היער. לטענת ההגנה, ניתן להבחין כי האוטובוס נחסם על ידי הרכב הלבן המתפרץ כשהוא

נמלט מבלי להגיש עזרה, והבוחר בחר להתעלם מכך בטענה שמדובר בתאונה עצמית. לטענת ההגנה, הרכב הנוסף מעלה ספק, לכל הפחות סביר, בכך שלא הותיר לנאשם זמן ומרחק מספיק לתגובה אחרת מזו שבה נקט.

לטענת המומחה, מדו"ח הצפייה ת/7 א קבע הבוחן כי הסטייה החלה כשאוטובוס כבר היה ממש בתוך הצומת.

בשחזור התאונה על פי ת/33 ות/7 א עולה כי הרכב הלבן המתפרץ התיישר בנתיב הימני 2 שניות לפני ההתנגשות. על פי נתון זה התאונה בלתי נמנעת והנאשם היה חייב לסטות באופן מיידי על מנת שלא להתנגש ברכב הלבן המתפרץ.

המומחה טען כי הבוחן לא ערך חישובים ולא שיחזר את התאונה ולכן קביעתו בת/32 ות/33 כי לא יכול לקבוע המרחק בין האוטובוס לרכב הלבן המתפרץ וכי אם הנאשם היה מגיב אחרת יכול היה למנוע את התאונה, חסרה כל יסוד ובסיס עובדתי.

בנוגע לסרטון, אישר המומחה שבסעיף 8 לחוות דעתו ציין כי המרחקים משתנים בסרטון בכל רגע ורגע (ע' 214 ש' 14). לדבריו, בחוות הדעת לא התייחס לפיענוח הסרטון כי אינו יכול לקבוע דבר על פי הסרטון, אין לו כלים ואינו יכול לקבוע מתי החלה הסטייה, אינו מומחה בתחום ולא בקיא בתחום הדיגיטלי (עמ' 214 ש' 20-21), אלא הסתמך אך ורק על נתונים ומדידות מדוח צפייה שהציג הבוחן (ע' 215 ש' 15-17).

המומחה הודה בחקירה כילא יכול לקבוע דבר מהסרטון: **"אני לא יכול לקבוע מהסרטון שום דבר"** (ע' 219 ש' 31).

" על פי הסרטון לא קבעתי שום דבר כי אין לי כלים לקבוע על פי הסרטון, אני לא מומחה בתחום ואם הייתי עושה זאת הייתי שואל "מי שמך" ובצדק" (עמ' 215 ש' 7-8)

"אני בחוות דעת שלי לא בשום סעיף לא התייחסתי לפענוח הסרטון ולקביעה איפה ומתי הוא סטה, אין בחוות הדעת שלי שום התייחסות לגבי ניתוח הסרטון. אני הסתמכתי אך ורק על נתונים שהציג הבוחן והמדידות של הבוחן בדו"ח הצפייה, אני לא יכול כרגע לבקשת התובעת להצביע על מקום שהתחילה הסטייה כי אני לא מבין בזה ואני לא יכול לעשות את זה, אין לי כלים" (עמ' 215 ש' 14-18)

אולם בסעיף 27 ו-28 לחוות דעתו הסתמך המומחה על הסרטון.

"אני מוכן לצפות בסרטון עשר פעמים אבל לא אוכל לקבוע מתי החלה הסטייה..." (עמ' 215 ש' 20-21).

כאשר נשאל:

"ש:אני אציג את הסרטון, אני מבקשת שתצפה וכשאתה רואה סטייה תגיד לי לעצור. השעה לפי מה שהמומחה קוסטיקה אמר היא 18:13:43, הסטייה מתחילה בזמן הזה

ת: אני טוען שזה הערכה ולא קביעה, זה מה שנראה לי וזה לא קביעה ואני לא עומד לא עומד מאחוריה" (עמ' 215 ש' 22-24).

ש: "ראית סטייה בסרטון?"

יש סטייה, אין מחלוקת, אני לא חולק על זה שהרכב סטה" (עמ' 219 ש' 14-13)

"...אני לא יכול להצביע מתוך הסרטון כי זה לא המומחיות שלי על הנקודה בה הרכב סטה ובאיזה אופן וזווית גם הבוחן ליכול היה לקבוע ואני מבין למה הוא לא, כי הוא לא מומחה והיה צריך לשלוח את הסרטון למעבדה" (ע' 220 ש' 6-1).

"לא יכול להצביע על נקודת הסטייה..." (עמ' 220 ש' 25-24)

"אי אפשר לקבוע מהירויות של אף מכלי הרכב הנמצאים בסרטון אלא אם כן הסרטון נשלח לפענוח מומחה" (ע' 245 ש' 26-25).

הוא יכול להבחין בסטייה בסרטון אבל "זה קשה מאוד כי הצילום הוא מרחוק ואפשר לראות את רגעה הסטייה. אבהיר שיש פה משתנה נוסף הכביש, אמבולנס שנסע לפני הרכב" (ע' 257 ש' 13-12)

על אף זאת ערך הבוחן חישובים והגיע למסקנה שהתאונה בלתי נמנעת:

"...מהסרטון כן אפשר לחשב מרחקים כי יש לנו זמנים ויש לי את מהירות הרכב, בהנחה שזה 90 קמ"ש" (ע' 240 ש' 4-3).

וכן:

"...אם אני מחזיר את הרכב לאחור שניה, הכול קרה 25 מ' לפני ההתנגשות. אני בשחזור שעשיתי והבוחן נמנע מלעשות שחזור, אני לקחתי שתי שניות לאחור, הכול קרה 150 מ' לפני ההתנגשות, הוספתי שניה של נסיעה לאחור ואמרתי שזה קרה 50 מ' לפני ההתנגשות ובמרחק של 50 מ' אי אפשר למנוע את התאונה, חייב לסטות ימינה או שמאלה, זה אינסטינקט ואני לא יכול להיכנס לנעליו של הנאשם לגבי החלטתו" (ע' 239 ש' 31-27).

ובהמשך הסביר את החישובים:

"כן, זה לא יכול לקרות, אם אני משנה ל60 קמ"ש אז כל האירוע משתנה. אנחנו יודעים הוא נסע כ-90 קמ"ש והרכב יצאה בערך שניה לפני כן, יכול להיות שהוא היה בטיימינג אחר. בכפוף לכל העובדות. הרכב יצא שניה לפני ההתרחשות. בשיחזור כל שינוי בנתוני השחזור משנים את התוצאה, מדובר בתוצאה חישובית ולכן התוצאה החישובית תשתנה" (עמ' 251 ש' 15-11).

המומחה סתר את עצמו כאשר מחד טען כי לא ניתן לקבוע דבר מהסרטון וכי היה צריך לשלוח את הסרטון למעבדה, ומאידך קבע קביעות בחו"ד (סע' 27 ו28) על פי הסרטון וערך חישובים על פי דו"ח צפייה, כך שלא ניתן להסתמך על

החישובים שערך בשים לב לתשובות שמסר לבית משפט בעמ' 256 ש' 26-30 ועמ' 257 ש' 1-2.

בנוסף, בחישוב שערך לא נלקח בחשבון שהרכב הלבן מתרחק (עמ' 253 ש' 12-13), גם אם הוא נוסע במהירות איטית ואישר כי מהירות נסיעת הנאשם לא ידועה באופן מדוייק, פלוס מינוס 90 קמ"ש (עמ' 238 ש' 7-9).

המומחה טען כי הבוחן היה צריך לשלוח את הסרטון למעבדה לפענוח על ידי מומחה:

"... אני לא יכול להצביע מתוך הסרטון כי זה לא המומחיות שלי על הנקודה בה הרכב סטה ובאיזה אופן זווית, גם הבוחן לא היה יכול לקבוע ואני מבין למה הוא לא כי הוא לא מומחה והיה צריך לשלוח את הסרטון למעבדה" (עמ' 220 ש' 4-6)

"לא יכול להצביע על נקודת הסטייה ..." (עמ' 220 ש' 24-25).

ובסוף ציין כי **"אי אפשר לקבוע מהירויות של אף מכלי הרכב הנמצאים בסרטון אלא אם כן הסרטון נשלח לפענוח מומחה"** (ע' 245 ש' 25-26).

הוא יכול להבחין בסטייה בסרטון אבל **"זה קשה מאוד כי הצילום הוא מרחוק ואפשר לראות את רגעה הסטייה. אבהיר שיש פה משתנה נוסף הכביש, אמבולנס שנסע לפני הרכב"** (ע' 257 ש' 12-13).

המומחה העיד כי קרא בגדול את גרסתו של הנאשם שאינו זוכר את אשר היה,

"יודעים שהרכב סטה אבל לא יודעים למה הוא סטה" (עמ' 211 ש' 28)

"נכון זה מה שהוא אמר, לא יודע מה קרה" (עמ' 211 ש' 29-30).

המומחה הוסיף כי לא מצא משמעות בגירסת הנאשם **"מכיוון שהטענה העיקרית איננו זוכר מה היה, לא מוסר גירסה ברורה ומפורטת ולעומת זה ישנו סרטון שמתעד את התאונה, ... מתעד כל מהלך התאונה הוא יגיד כן או אחרת..."** (עמ' 212 ש' 1-5).

לטענתו לאחר אירוע טראומטי כתאונת דרכים יש מנגנון טבעי שמוחק את הזיכרון, קורה שלא זוכרים כלום והזיכרון נמחק ברגע, וגם במקרה הזה הנוסעים לא זוכרים כלום (ע' 212 ש' 7-11).

"הוא אמר שהוא לא זוכר שראה. הנאשם טוען שהוא לא זוכר כפי שהעדים אחרים לא זוכר" (עמ' 227 ש' 2).

מכיוון שאני לא מומחה בזיכרון כפי שאמר בית משפט אני מומחה בעובדות ויש לי עובדה חזותית מצולמת מתועדת שהרכב היה קיים במקום, אי אפשר להגיד שהרכב לא היה במקום ולמרות זאת הוא עדיין לא זוכר אותו, זה שהוא לא זוכר אותו זה לא אומר שהוא לא היה או לא התפרץ" (עמ' 227 ש' 8-11).

"שיש מנגנון שמוחק את הזיכרון להעורבים בתאונת דרכים וזה הסיבה שהוא לא זוכר" (עמ' 227 ש' 13) (עמ' 227 ש' 13)

המומחה חורג מתחום מומחיותו כאשר קובע על מנגנון שמוחק את הזיכרון מבלי לתת הסבר כיצד זה מתיישב שהנאשם ביצע פעולה רצונית של סטייה כשהוא כלל לא זכר זאת לאורך כל הזמן.

קביעת המומחה על סטייה רצונית ומכוונת של הנאשם אינה מבוססת עובדתית על עדות הנאשם ואף לא מצאתי בסיס לקביעתו כי ניתן לקבוע מהסרטון שהסטייה היתה רצונית ומכוונת. אין מחלוקת כי בסרטון רואים סטייה, אולם לא ניתן להבחין בסרטון מה הייתה כוונת הנאשם.

לטענת המומחה הממצאים והמסקנות של הבוחן הינם כי ההתנגשות הראשונה הייתה במעקה (עמ' 213 ש' 26) ואחרי ההפגיעה במעקה הוא נחבט בעמוד החשמל (עמ' 213 ש' 7-8).

טענת המומחה אינה נכונה בלשון המעטה! בת/1 סע' 4 במסקנות כתב הבוחן: "... תוך פגיעה ראשוני בעמוד תמרור 112 עם חזית הרכב ומיד לאחר מכן עלה עם מרכז גחון הרכב על מעקה בטיחות W תוך כדי איבוד שליטה ... ונחבט קשות ביותר בעמוד מתח גבוה..."

בנוסף העיד בפניי הבוחן: "מקום האימפקט הראשוני של הרכב הינו בחזית ונגרם כתוצאה מפגיעה בעמוד התמרור" (עמ' 62 ש' 12).

הבוחן קבע כי הנאשם פגע ראשון בעמוד תמרור, אחר כך במעקה ובהמשך בעמוד מתח גבוה.

אומר כיטענת המומחה כי הנאשם סטה סטייה רצונית בתגובה לכניסתו של הרכב המתפרץ מיער הנקטפים אל הכביש, יש בה כדי לאשר כי הנאשם אכן ראה את הרכב.

" ש. אז איך יכול להיות שהנאשם לא ראה את הרכב המתפרץ?

ת. אף אחד לא אמר שהוא לא ראה..." (ע' 226 ש' 32-33) .

המומחה הסביר כי **"...כי רכב שעומד ביציאה מהיער כשבכיוון נסיעתו תמרור עצור ולא מראה סימן כי הוא רוצה להיכנס לכביש אין סיבה להתייחס אליו ולנקוט באמצעים כלשהם"** (ע' 252 ש' 16-17)

"ש. ...איך אתה למד שהוא לא הראה שום סימן שהוא יוצא מהיער?

ת. מצפייה בסרטונים..." (ע' 252 ש' 18-19).

אומר מייד ששוב מסתמך המומחה על סרטון שלטענתו לא ניתן ללמוד ממנו דבר.

בנוסף, אין לקבל את התזה של המומחה, לפיה הנאשם לא נקט בפעולה פחות דרסטית כאשר ראה רכב שמתקרב לכביש הראשי במהירות איטית מאוד ולא עוצר בתמרור עצור ובוחר דווקא לסטות לכיוונו.

הנאשם

בחקירתו הראשונה מסר הנאשם כי נסע במהירות 90 או 95 או 100 קמ"ש (ש' 31), שמע בום מאחורה ולא ידע ממה וסטה ימינה (ש' 15-16). הנאשם נשאל אם היה משהו שהפריע וענה: **"לא היה נסיעה רגילה"** (ש' 20), לא זכר אם היו רכבים נוסעים מצד שמאל או משהו סטה או הפריע משמאל לימין (ש' 35-37), והכחיש שהיה משהו מקדימה שהפריע לו (ש' 38-39). הנאשם נשאל מפורשות:

"שאלה: למה בגלל הבום סטית מנתיב נסיעה ונגרמה תוצאה חמורה כל כך?"

תשובה: הרכב לבד סטה ימינה" (ש' 63-64).

מחקירתו הראשונה עולה כי הרכב הלבן לא היווה גורם לסטיית האוטובוס וטענתו הינה כי הרכב סטה לבד.

בחקירתו השנייה לא רצה להוסיף דבר (ש' 10). הנאשם הסביר כי הרגיש בום מאחור, סטה לימין, איבד שליטה, בלם אבל האוטובוס לא עצר והמשיך בנסיעה (ש' 86-92). מסר כי ברגע ששמע את הבום, הרגיש מייד שהוא מאבד שליטה לצד ימין (ש' 103-104). הנאשם לא זכר אם היו כלי רכב נוספים בכיוון נסיעתו בעת התאונה (ש' 109-110). תחילה איבד שליטה ואחר כך נכנס לשול (ש' 112 ו' 122), הרגיש בום ונכנס לשול (ש' 118), לא זכר אם הבחין בדבר מה בנתיב נסיעתו טרם הרגשת הבום (ש' 119-120), קודם שמע בום, אחר כך איבד שליטה וסטה לימין ד (ש' 135).

גם מחקירתו השנייה עולה כי בעקבות בום ששמע מהרכב איבד שליטה ברכב וסטה. גם כאן הסטייה הייתה כתוצאה מאיבוד שליטה ולא כדי למנוע התנגשות ברכב שהתפרץ.

בחקירתו השלישית גם לא רצה הנאשם להוסיף לשתי החקירות הקודמות. סיפר כי הבום שהיה הוא זה שגרם לאוטובוס לסטות, לא הצליח להחזיק את ההגה, לחץ על הבלמים אבל הרכב לא עצר (ש' 123-124), ומעצם אי השליטה ברכב ובהגה הרכב סטה (ש' 132). הנאשם נשאל האם ניסה לסובב את ההגה והשיב: **"לא יכולתי, סיבבתי ימין סיבבתי שמאלה ניסיתי להשטלת עליו ולא יכולתי"** (ש' 137) ופתאום מצא את עצמו מחוץ לכביש (ש' 139), זוכר שאף אחד לא הפריע לו (ש' 168), ונשאל:

"ש. אם אדיג לך שלא היה אף רכב סמוך אליך ברגע בו ירדת אל השול מימין לדרך לכיוון נסיעתך?"

ת. אני לא יודע" (ש' 169-170)

ומוסר כי הסתכל על הכביש (ש' 185), לא היה מוכן לראות את סרטון התאונה (ש' 209).

גם בחקירתו השלישית טען הנאשם כי הרכב סטה עקב איבוד שליטה ולא כתוצאה מסטייה רצונית כדי למנוע התנגשות ברכב הלבן.

בפניי העיד הנאשם כי בדרך חזרה מתל אביב הייתה נסיעה רגילה, לפני מודיעין האוטובוס סטה לימין עלה על המעקה

ועף באוויר, איבד את השליטה אך עדיין החזיק את הגה האוטובוס. לאחר שנעצר התבונן לצדדים ולאחור לא היו אנשים ולא היה אוטובוס, ראה גופות של הנוסעים, דם וחלקי גופות "התחלתי לצרוח והתחלתי לבכות ואחרי זה איבדתי את ההכרה שלי וכשהתעוררתי מצאתי את עצמי בבית חולים...הלכתי לחקירות אבל הייתי בהלם ולא האמנתי שאני עדיין חי" (ע' 150 ש' 24-26).

הנאשם העיד בפני:

"אני לא יודע איך קרתה תאונת הדרכים. לפי דעתי לא עשיתי משהו לא נכון לא שיחקתי בטלפון לא איבדתי את הריכוז שלי עשיתי הכול נכון" (ע' 151 ש' 6-7).

עד כה טען הנאשם במשטרה ובפני כי האוטובוס סטה ואיבד שליטה ללא כל קשר לרכב הלבן, וכי אינו יודע איך קרתה התאונה. זאת בניגוד לתזה של המומחה כי הנאשם סטה סטייה רצונית כדי למנוע פגיעה ברכב.

הנאשם אישר גם בחקירתו במשטרה וגם בפני כי מכיר את הכביש ונסע באותה דרך בעבר (ת/ 47 ש' 5-7 ועמ' 168 ש' 31-32 ועמ' 169 ש' 1).

הנאשם מסר כי מכיר את הדרך מתל אביב לירושלים ונסע בה מספר פעמים (ע' 175 ש' 12-16 ועמ'), מכיר את העקומות והכביש (ע' 175 ש' 27).

הנאשם לא העיד במדוייק לגבי המהירות בה נסע "ש. מה המהירות שנסעת? ת. 80-90" (ע' 176 ש' 3-4) ולאחר כן מסר כי נסע 80 קמ"ש (עמ' 203 ש' 13), כי הסתכל על הכביש (ע' 176 ש' 14), נסע בנתיב הימני (ע' 176 ש' 16-17).

הנאשם נשאל מפורשות אם היו רכבים הפריעו לו בנסיעה והשיב:

"לא זוכר משהו כזה" (ע' 180 ש' 31).

"ש. ...היה רכב משמאלך שסטה לנתיב שלך או שהפריע לנסיעה משמאל לימין?

ת. לא היה" (ע' 181 ש' 27-28).

לאחר שהעיד הנאשם כי לא היה רכב שהפריע לו מסר בהמשך:

"אני נוהג בצד ימין, בנתיב ימין, הרגשתי משהו שעשה בום פתאום, והופתעתי ברכב ואז סטייתי לברזל למעקה והאוטובוס עף, וזה נחתך וזה עף לעצים, הרגשתי משהו שעשה בום, מצאתי לפני רכב ואז סטייתי ימינה." (ע' 200 ש' 13-15)

"ש:מה זה מצאתי לפני רכב?

ת: לפני רכב.

ש:ראית רכב לפניך?

ראיתי לפני רכב אז סטייתי ימינה ונכנסתי בברזל " (ע' 200 ש' 19-15).

רק כאן מעלה הנאשם לראשונה כי הופתע מרכב וסטה.

כלומר, סדר התרחשות האירוע כפי שמסר הנאשם במשטרה היה: שמיעת בום, איבוד שליטה וסטייה. לעומת זאת, בפניי (לאחר שהעיד שלא היה רכב שהפריע לו) שינה גירסתו והעיד ששמע בום, אחר כך ראה רכב לפניו, וסטה למעקה הבטיחות.

הנאשם אישר כי הרגיש את הבום באוטובוס:

ש:איפה הרגשת את הבום.

ת:באוטובוס

לא יודע מאיזה חלק מהאוטובוס או מה גרם לבום.

"הייתי בנהיגה ופתאום הרגשתי משהו שעשה בום לא יודע מאיפה" (עמ' 202 ש' 30-18)

"פתאום כששמעתי את הבום אני מופתע ברכב אז סטייתי" (עמ' 203 ש' 8-3)

"כשהרגשתי את הבום והופתעתי ברכב סטייתי ימינה לברזל" (203 ש' 24).

מעדותו של הנאשם ניתן להבין כי התאונה התחילה עם **"הבום"**, ועוד בטרם הופתע מרכב, הנאשם לא הצביע על מקור הבום, פרט לכך שהרגיש אותו באוטובוס.

גרסתו של הנאשם (פרט לקיום הרכב) תואמת את מסקנות הבוחן כי ראשית פגע הנאשם בתמרור ומכאן הסבר הגיוני ל"בום" באוטובוס, ואחר כך פגע במעקה הבטיחות.

חיזוק לסדר התרחשות האירוע ניתן למצוא בעדותו של עת/ 10 שהיה באזור התאונה וסיפר כי שמע קודם פיצוץ, הרכב נכנס במעקה הבטיחות, בקורה של עמוד החשמל וצידו הימיני נחצה לשניים. אמר כי ראה גופה אחת על הכביש ועוד אחת מעבר למעקה בטיחות.

הנאשם נשאל בעניין הרכב אשרק לטענתו הפתיע אותו :

"ש. למה היום לראשונה אחרי שנחקרת 3 פעמים במשטרה, אחרי שנחקרת על ידי עו"ד שלך, אחרי שנחקרת על ידי כאן בדוכן, כשהיה לך בעצם 5 הזדמנויות, היום לראשונה אתה אומר שרכב הפתיע אותך וסטיית.

ת. כי זה מה שקרה" (ע' 201 ש' 17-20).

מדובר בעדות כבושה אשר סותרת הגרסה שמסר הנאשם הן בחקירותיו במשטרה והן בפניו כי לא היה רכב שהפריע לו. הנאשם כאמור כלל לא הציג גרסה זו על רכב שהפתיע אותו מיער הנקטפים וגרם לו לסטייה רצונית, לא בחקירותיו במשטרה ואף לא בתחילת עדותו בבית המשפט.

ע' 11/ ישב בכיסא ליד הנהג והעיד על הסטייה ומצב הכביש:

"... לא הייתה תנועה בכביש ולא היה משהו פשוט האוטו סטה ימינה ונכנס למעקה ומשם לעמוד חשמל ובחזרה לקרחת יער" (ע' 126 ש' 32-33).

"ש: לאן הסתכלת בזמן התאונה.

ת: קדימה, הייתי עם הכביש, ... (עמ' 126 ש' 20-21)

"שום דבר בכביש, מכיר את הכביש טוב מאוד. הייתי עם העיניים לכביש ולא הבנתי את פשר הסטייה ימינה. לא הבנתי מה קרה..." (ע' 126 ש' 35-36).

"האוטו סטה. היינו בנתיב הימני. האוטו בערך היה על 110 משהו כזה ופתאום בלי שום סיבה, לא הייתה תנועה בכביש ולא היה משהו פשוט האוטו סטה ימינה ונכנס למעקה ומשם לעמוד החשמל וחזרה לקרחת היער"

גם מעדותו של ע' 10/ ניתן ללמוד על סדר התרחשות האירוע:

"שמענו פיצוץ אדיר. הסתכלתי על הכביש וראיתי רכב שנכנס בתוך המעקה. שמעתי חריקה קודם כל, ואז שמעתי פיצוץ אדיר. ראיתי את הרכב נכנס לתוך המעקה, עולה עליו וממשיך הלאה" (עמ' 138 ש' 24-25).

כלומר שמע חריקה, אחר כך פיצוץ ולאחר מכן כניסה לתוך מעקה המחזק את קביעת הבוחן כי הייתה פגיע ראשונה לפני הפגיעה במעקה הבטיחות.

עוד עולה מעדותו כי לאחר שרכב הנאשם נכנס לגדר ראה רכב שעבר במהירות:

"אני ראיתי אחרי שהרכב נכנס לגדר, רכב שעבר במהירות. מה שהיה בניהם, אני לא יכול לדעת" (עמ' 139 ש' 29).

"... אני זוכר רכב שעבר במהירות וזהו. לא בדקתי את הנתיב, לא בדקתי אם היה צמוד אליו" (עמ' 141 ש' 21-22).

אין להסיק מעדותו כי הרכב שהוא ראה זה הרכב הלבן שיצא מיער הנקטפים ואשר לטענת ההגנה גרם לנאשם לסטות, שהרי הרכב שהעד ראה לא תואם את אופן נסיעתו של הרכב הלבן שנסע באיטיות לטענת המומחה.

עת/14 העיד כי ראה לפתע כי הנאשם סטה לצד ימין, עלה על מעקה וכל הגג העליון עף.

גם אם אניח לטובתו של הנאשם על פי גרסתו החדשה שהיה רכב שהפתיע אותו, הרכב לא התפרץ אלא נסע לפניו.

גרסתו הנ"ל של הנאשם תואמת את קביעתו של הבוחן לפיה הרכב הלבן התיישר, וסותרת את התזה של המומחה שהרכב הלבן התפרץ לכביש.

על כן אני מקבלת את קביעתו של הבוחן לפיה הרכב שיצא מיער הנקטפים לא רלוונטי לנהיגתו של הנאשם, כיוון שתחילה הנאשם פגע בדבר מה בטרם הבחין ברכב שכבר התיישר לפניו.

אוסף ואומר כי הנאשם סותר את התזה של המומחה כי הוא לא זוכר מה היה בתאונה. הנאשם מסר: **"הייתי בתאונה ויודע מה קרה בתאונה..."** (עמ' 208 ש' 25).

עוד אציין כי מעדותו של הנאשם בפניי ניתן להתרשם כי הנאשם לא זוכר דברים מסוימים, אולם זוכר היטב את שמיטיב עימו. כך למשל, הנאשם לא זכר עם דיבר עם הנוסעים, מה אמרו בדיוק, והאם חנניה הציע לו בייגל לאכול. אולם, כאשר נשאל מה ענה לו כשהציע לו את הבייגלה מיד ענה **"לא רוצה"**, **"לא רוצה תודה"** ולאחר מכן ענה **"לא זוכר מה בדיוק, אולי אמרתי לא, לא תודה"** (עמ' 169).

לא זוכר שאמר שהוא בצום (עמ' 170).

כאשר בחקירתו התבקש להתייחס לחקירתו במשטרה שלא לוקח אוכל כי הוא צם ענה: **"אני לא עושה משהו כזה אולי אמרתי משהו כזה"** (עמ' 170 ש' 12-14).

"אני לא זוכר מה אמרתי זה היה מזמן" (עמ' 171 ש' 5).

"לא זוכר שאמרתי עייף..." (עמ' 172 ש' 13).

הנאשם לא זכר מה מסר לשוטר אביעד אפל ת/49, לא זכר את הרכב הלבן בחקירותיו במשטרה וזכר בכך רק בהמשך חקירתו בפניי.

הנאשם זכר היטב מה אכל במסעדה אולם לא זכר פרטים מסוימים הרלוונטיים לתאונה.

לאחר שבחנתו את עדותו של הנאשם ושל המומחה מצאתי כי הן סותרות אחת את השניה, ולא מתיישבות עם העובדות כפי שטען וזכר הנאשם.

לנאשם אין הסבר הגיוני לסטייה הנאשם לכן לא עמד בנטל המוטל עליו.

אני מקבלת את מסקנת הבוחן לפיה, הרכב שיצא מיער הנקטפים לא היווה סיבה לסטייה. גם אם אניח לטובתו של הנאשם שהרכב הפריע לו באופן כלשהו כפי שטוען המומחה מטעם ההגנה, הרי שהנאשם צריך היה להאט את הרכב,

לנסות לבלום, או לסטות שמאלה אל הנתיב הנוסף ולא דווקא לכיוון הרכב הנוסף.

מחדלי חקירה

ברע"פ 2326/15 "עידן בנימין נ' מדינת ישראל", קבע כב' הש' שוהם:

"גם לגופו של עניין אין בידי לקבל את טענותיו של המבקש בדבר קיומם של מחדלי חקירה בעניינו, והשפעת הדבר על הגנתו. כפי שנקבע, לא אחת, בפסיקתו של בית משפט זה, על הטוען למחדלי חקירה, להראות כי נוכח המחדלים "נפגעה יכולתו של הנאשם להתמודד כראוי עם חומר הראיות אשר עמד נגדו, עד כי קיים חשש ממשי כי הגנתו קופחה, כמו גם זכותו להליך הוגן" (ע"פ 5633/12 ניימן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.7.2013) בפסקה 48, וראו גם, ע"פ 3947/12 סלאח נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (21.1.2013); ע"פ 5386/05 אלחורטי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (18.5.2006)). סבורני, כי המבקש לא עמד בנטל המוטל על שכמו להראות כי מחדלי החקירה, גם אם היו כאלה, פגעו בזכותו להליך הוגן, וגרמו לו לעיוות דין."

ברע"פ 2132/04 "קייס נ' מדינת ישראל" נקבע:

"אינם מאיינים את משקלן של הראיות שנאספו במהלך החקירה. במסגרת ההליך הפלילי אנו מתרכזים בראיות הקיימות ולא בראיות שאינן מצויות בפנינו. אם בחומר הראיות הקיים יש להביא למסקנה, ברמה הנדרשת בפלילית, בדבר מעורבותם של הנאשמים במעשה העבירה יהיה די בכך כדי להרשיעם".

בימ"ש העליון קבע ברע"פ 64660/12 (כבוד השו' יהודה עמית מיום 02.04.14):

"... אין כדי להסביר מדוע המשטרה הסתפקה בכך ולא המשיכה לבדוק פלט שיחות יוצאות ונכנסות לטלפון של המערער. ברי כי מדובר במחדלי חקירה של ממש, אך בסופו של יום, השאלה המונחת בפנינו הינה האם די ב"יש" הראייתי כדי להוכיח את האישום מעבר לספק סביר".

"טענת נאשם לקיומם של מחדלי חקירה מחייבת את בית המשפט לבחון האם אכן התקיימו מחדלים שכאלה והאם קופחה הגנתו של הנאשם באופן שהקשה עליו להתמודד עם חומר הראיות נגדו...משקלו של מחדל החקירה ביחס למכלול הראיות נבחן באופן שהיעדר ראיה הנובע ממחדל זה מיוחס לתביעה ויכול לסייע לנאשם לבסס טענה לספק סביר...במילים אחרות, עצם קיומו של מחדל חקירתי לא די בו כדי לבסס ספק סביר באשמת הנאשם שתוצאתו זיכוי. נדרש כי יהא זה מחדל מהותי היורד לשורשו של עניין... " ע"פ 1645/08 "פלוגי נ' מדינת ישראל".

בחו"ד המומחה מטעם ההגנה ובסיכומי ההגנה טוענת ההגנה למחדלי חקירה:

לא נבדק המרחק של התמרור לאחר נפילתו מגדר הבטיחות ולא המרחק אליו הוטל לאחר הפגיעה בו, ולא נבדק המרחק בין המקום בו נמצא התמרור שנעקר לבין גדר הפרדה.

בחקירתו מסר הבוחן תשובה מפורטת:

" ... תמרור מעוך מלווה בהשפרצות נוזל רכב בצמוד למעקה עמוד חשמל והמרחק הוא 13. ניתן לראות שהתמרור הוא צמוד לעמוד החשמל. המרחק בינו בין הגדר לבן המעקה בטיחות לא רלוונטי היות וברגע שהתמרור נעקר זה נזרק לעמוד החשמל. היה ונזרק שתי מטר שמאלה או ימינה זה זניח לא רלוונטי" (עמ' 44 ש' 20-24).

לא תועד הן בסקיצה והן בתרשים תמרור 302 "עצור ותן זכות קדימה" שנמצא בלב זירת התאונה ביציאה מיער הנקטפים. הבוחן נתן תשובה בעדותו (עמ' 44 ש' 9) וציין כי התמרור לא רלוונטי לתאונה.

לא תועדה מדידת שדה ראייה, לא בשטח לא בתרשים ולא בשרטוט ובסרטון. לא סומנו נקודות רלוונטיות בשטח ולא בוצעו מדידות, כלומר, מהיכן ניתן לראות את זירת התאונה, ולא סומן לא ידוע ולא נימדד מרחק שדה ראייה לכניסה ליער הנקטפים או לאובייקט אחר כגון הרכב הלבן שנכנס לנתיב הנסיעה של האוטובוס. ניסוי שדה ראייה לא בוצע בנתיב הרלוונטי ותשובתו של הבוחן לא נתמכת לא בממצאים בשטח ולא בתורת הבוחנים. לא בוצע ניסוי שדה ראייה לאחר צפייה בסרטון התאונה.

בעניין זה אני מפנה להתייחסות לשדה הראייה כפי שצויין לעיל.

לא נאספו ראיות שיאפשרו לבחון את זווית הפגיעה בתמרור 112 כדי לבדוק האם הייתה סטייה חדה או מתונה. לא נבדק המרחק בין המקום בו נמצא התמרור שנעקר לבין גדר הפרדה, כדי לקבוע את זווית ההטלה של עמוד התמרור. מכאן ניתן היה לגזור את זווית הפגיעה בו ע"י האוטובוס ואת זווית הסטייה.

בעמ' 62 ש' 15-16 נתן הבוחן תשובה לכך.

לא נמדדו ולא נקבעו נתונים שיש בהם כדי להשפיע על מסלול הנסיעה של האוטובוס ועל זווית הסטייה שלו. לא נמדד רוחב השוליים, רוחב הנתיב השמאלי, רדיוס העקומה ומיקום גדר הבטיחות לפני היציאה מיער הנקטפים. הבוחן נתן הסבר לכך בעמ' 44 ש' 25-30 ועמ' 63 ש' 9-11.

הבוחן אסף דוחות פעולה באופן חלקי ולא בדק אם ניתן היה להשיג תיעוד של פעולתם של כל השוטרים הנוספים שהיו בשטח כפי שעולה ממצלמות הגוף של השוטרים מעוז ואורי. לדוחות של כלל השוטרים חשיבות רבה באיסוף ממצאים רלוונטיים. הבוחן לא פעל כדי לבדוק את המידע של המודיע שהקליט את האירוע וכדי לברר האם קיים תיעוד חזותי נוסף של התאונה. בנוסף, לא בדק עם שני הרכבים שתועדו בת/7 על מנת לברר האם קלטו דבר מההתרחשות שקדמה לתאונה. הבוחן הסביר את אופן רישום דוחות השוטרים שהיו מעורבים באירוע והקף האירוע (עמ' 46).

הבוחן לא התייחס לתמרור עצור ביציאה מהצומת. עובדה זו חשובה לגבי הרכב המתפרץ. הבוחן מצא כי התמרור אינו רלוונטי לנסיעתו של הנאשם.

הבוחן בעדותו לא ידע לומר היכן היתה נקודת הסטייה של רכב הנאשם ובאיזה אופן סטה עם הרכב (עמ' 61, ש' 31-32, עמ' 63 ש' 9-11). אציין כי אין מחלוקת כי הנאשם סטה, שניתן לראות את הסטייה בסרטון שאין לנאשם הסבר על הסטייה בין אם הוא סטה סטייה פסיבית או פתאומית.

העדר התייחסות והתעלמות הבוחן מלהזכיר את קיומו והשפעתו של הרכב הלבן במלל ובשרטוט, בסקיצה, בדוח צפייה בסרטון, ובדוח המסכם, אלא רק בשלב של עריכת חוות דעת משלימה (ת/32 ו-ת/33) חשף הבוחן את העובדה. בנוסף, הבוחן לא חזר לזירה כדי לבדוק נתונים רלוונטיים לרכב הלבן, לא ביצע בדיקה מקצועית בעצמו ולא הפנה את הסרטון למעבדה מיוחדת לכך במטה הארצי של המשטרה כדי להפיק מהסרטון נתונים מספריים ולגבי מרחקים או מהירות הנסיעה של הרכב הלבן, לא בדק שדה ראיה אל הרכב הלבן מכיוון נסיעת המיניבוס, לא נבדק שדה ראיה מנקודת העמידה של הרכב הלבן אל עבר המיניבוס טרם כניסה לתוך נתיב נסיעתו של המיניבוס.

הבוחן כאיש מקצועי מצא כי הרכב הלבן והתמרון עוצר לכיוון נסיעת הרכב הלבן אינם רלוונטיים לתאונה על כן יש די בהתייחסות הבוחן בת/32, ת/33. בנוגע לסרטון לא מצאתי כי הבוחן התרשל בכך שלא שלח את הסרטון למעבדה, הרי הוא קבע כי הרכב הלבן לא רלוונטי לתאונה גם מצפיית בסרטון וגם מעדותו של הנאשם במשטרה. לו סברה הגנה שניתן ניתן היה לפענח את הסרטון במעבדה הייתה יכולה לברר עם מומחה ולהמציא אישור על כך שניתן להפיק נתונים מדויקים ולא כדי לעודד ספק.

הבוחן לא ציין בדו"ח הצפייה ת/7א כי לפני רכב הנאשם נסעו בכביש שני כלי רכב נוספים כפי שמצופה מבוחן להתייחס לכלל כלי הרכב במקום. הבוחן התייחס לרכבים, מפנה לעמ' 19 ש' 14-19)

מהרשימה הארוכה של מחדלי חקירה לעיל, הבוחן התייחס לרוב הנושאים תוך מתן הסבר מפורט והגייוני. לא מצאתי כי היה במחדלים הנ"ל כדי לפגוע בהגנתו של הנאשם.

חגורת בטיחות

המומחה הסביר את חשיבות חגירת חגורת בטיחות "ש...מה היה קורה אם הוא היה בודק אם הנוסעים היו חגורים או לא? יש לזה משמעות

ת. יש לזה משמעות בוודאי. המשמעות היא שאם נוסע אינו חגור יש סיכוי מאוד גבוה שהוא יעוף מהרכב כשהרכב מתהפך. התוצאה הזו מאוד מסוכנת וקטלנית בדרך כלל..." (ע' 257 ש' 20-22).

בחקירתו הראשונה מסר הנאשם "אני אמרתי להם בהתחלה ביפו לשים חגורות אחד לידי שם ואחד מאחרי הסתכלתי גם מאחורה וראיתי שהם חגורים" (ש' 48-50)

בחקירתו השנייה מסר הנאשם "אספתי אותם בערך מאותו אזור, אמרתי להם לחגור חגורת הבטיחות, הסתובבתי אליהם ואמרתי להם חגורות בבקשה" (ש' 57-59)

בחקירתו השלישית מסר הנאשם "אני משוכנע לגבי כולם שהיו חגורים", אישר כי הסתכל לשני הצדדים וראה כי האנשים חגורים וראה כי בשורת המושבים בצד ימין של האוטובוס היו חגורים והוסיף "אני אומר בתחילת נסיעה ואני מסתכל עליהם, שימו חגורה, ואני מסתכל, יכול להיות כי הם הורידו חגורות באמצע נסיעה. אמרתי להם, והם יכולים להגיד מה שבא להם" (ש'114-101)

בחקירתו בפני הנאשם סיפר כי הודיעו לו מהעבודה על נסיעה מפסגת זאב לתל אביב, הוא אסף את הנוסעים ואמר להם לשים חגורת בטיחות והסתכל שהם חגורים (עמ' 176 ש' 26-33) "אני אמרתי הם שמעו ולא שמו" (עמ' 177 ש' 13), "כן אבל אני אמרתי להם והערתי להם, אני אמרתי" (עמ' 177 ש' 22).

כאשר הנוסעים עלו לאוטובוס הנאשם בדק שכולם נמצאים וביקש לשים חגורת בטיחות (ע' 176 ש' 27 וש' 32).

עמ' 15 העיד כי הוא וחנניה לא היו חגורים (עמ' 124 ש' 26-27) והנהג לא ביקש לחגור חגורה בטיחות (עמ' 73 ש' 29).

לאחר שבחנתי את העדויות בהעדר ממצא אחר מצאתי לקבל גרסת הנאשם שאמר לנוסעים לחגור חגורת בטיחות ובדק שהם חגורים.

לסיכום

אין בקביעתי כי לא הוכח שהנאשם נרדם במהלך נסיעתו כדי לזכות הנאשם מאחריותו לגרימת התאונה, ואף חמור מזה, אם מתקבלת גרסת הנאשם לפיה היה עירני במהלך הנהיגה, ישן שנת לילה מספיקה, היה לאחר ארוחה וחש שבע, וראה את הרכב היציאת יער הנקטפים, מדוע אפוא סטה מנתיבו וגרם לתאונה קשה?? כאמור, הנאשם לא נתן כל הסבר לגבי סיבת הסטייה מנתיב הנסיעה וטען בפני כי דרכו נחסמה על ידי רכב שהתפרץ מתוך היער, תוך אי ציות לתמרור עצור וחסם את דרכו.

הנאשם לא הגיב למתרחש בכביש, המשיך בנסיעה ישר תוך סטייה מנתיב נסיעתו, לא הבחין, בתמרור, במעקה הבטיחות ובעמוד החשמל, סטה מהנתיב לשול ימין והתנגש במעקה הבטיחות. הנאשם לא נהג כפי שנהג מן היישוב היה נוהג, לא האט את הנסיעה ולא הסיט את ההגה שמאלה על מנת להימנע מפגיעה במעקה הבטיחות.

אין בידי לקבל את טענת המומחה כי הנאשם לא היה צריך לחשוש מהרכב הלבן שיצא מיער הנקטפים, הרי לטענת המומחה הנאשם ראה את הרכב הלבן נוסע בנסיעה רצופה מבלי לציית לתמרור עצור, וחובתו היתה לנקוט בפעול כגון להאט מהירות נסיעתו, כדי להתרחק מהרכב הלבן שיצא מיער הנקטפים.

מומחה ההגנה - מר קוסטיקה, הותיר רושם בלתי מקצועי. המומחה לא התייחס לגרסת הנאשם בזירת התאונה, בחקירותיו במשטרה ובבית משפט. מסר נתונים בלתי מבוססים ובאופן שרירותי, והתייחס לנושאים תוך חריגה מהתחום המקצועי כגון קביעתו על מצבו הטראומטי של הנאשם והמנגנון הטבעי שלטענתו מוחק מזיכרונו. עניינים אלה אינם

בתחום מומחיותו וקביעתו בעניין זה מעידה על ניסיון להצדיק את הנאשם בכל מחיר.

התביעה הוכיחה את אשמתו של הנאשם מעבר לכל ספק סביר את יסודות העבירה, עדותו של בוחן התנועה היתה מפורטת ומהימנה.

הבוחן הותיר על"י רושם מהימן. עדותו בבית המשפט כמו גם הסבריו ומסקנותיו היו מקצועיים וברורים. הבוחן תמך דבריו בממצאים אובייקטיביים, ערך סקיצה, מדידות וניסוי שדה ראיה, ונתן הסבר מקצועי והגיוני לאופן התרחשות התאונה גם לאחר צפייה בסרטון.

לאור האמור לעיל, המסקנה העולה ללא שהוטל בה כל ספק סביר, הינה כי הנאשם הפר חובת זהירות, בכך שנהג בחוסר מיומנות, וברשלנות, הביא את רכבו לסטות לימין הדרך ולהתנגש בגדר הבטיחות, וכתוצאה מכך גרם למותם של ארבעה מנוסעי הרכב ולפציעתם של נוסעים נוספים.

הנאשם לא עמד בנטל הנדרש להוכיח כי סטייתו מהנתיב אינה נעוצה בהתנהגותו הרשלנית. ומשכך, אני קובעת כי סטיית רכב הנאשם מהנתיב היתה בשל הגורם האנושי, היינו, התרשלותו של הנאשם.

אשר על כן, הנני מרשיעה את הנאשם בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

ניתנה היום, ה' כסלו תשפ"ג, 29 נובמבר 2022, במעמד הצדדים